

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΔΙΚΩΝ

Ἀπαγγελλομένη ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κ. Ἀγγ. Βλάχου

Τὸ ποιητικὸν θέρος τοῦ ἐφετεινοῦ Φιλαδελφείου ἀγῶνος, ὃν φιλοτίμως ἐξακολουθεῖ χορηγῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας παρνασσεῖς ὁ υἱὸς τοῦ αἰοδίου ἀγωνοθέτου, εἶνε πολὺ τοῦ περυσينوῦ ἀρθρονώτερον, σχεδὸν ἴσον πρὸς τὴν πλουσίαν τοῦ πρώτου ἔτους συγκομιδῆν. Τεσσαράκοντα ὅλοι καὶ ὀκτώ εἶνε οἱ τοῦ ἔτους τούτου μαχηταί, διπλάσιοι σχεδὸν τῶν περυσιν ἀγωνισθέντων εἴκοσι καὶ ἐννέα, παρ' ὀλίγον δεῖ ἰσάριθμοι πρὸς τὴν πυκνὴν φάλαγγα τῶν πενήκοντα καὶ τεσσάρων ναρθηκοφόρων, οἵτινες ἀθρόοι κατέκλυσαν τὸ στάδιον κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ἀγῶνος. Φέρουσι δὲ τὰ ποιήματα αὐτῶν τὰς ἐξῆς ἐπιγραφάς :

- 1 Ῥεμβασμός.
- 2 Ἡ Βάρβιτος τοῦ Ἀρίονος.
- 3 Ἡ Λάμια.
- 4 Εὐκλεῆς χορεία σοφῶν ἀνδρῶν.
- 5 Ζέφυρος.
- 6 Ἡ Ἑλλάς.
- 7 Θαρσεῖν χρή, τάχ' αὖριον ἔσπε' ἄμεινον.
- 8 Ἡ συντετριμμένη Καρδιά.
- 9 Ἀρμονίαι.
- 10 Ὄνειρα.
- 11 Ὁ Ἕλλην καὶ ἡ Φρόσω.
- 12 Φρύγανα.
- 13 Τὰ φίλτατα.
- 14 Αὔραι.
- 15 Στόνοι.
- 16 Παλμοί.
- 17 Συλλογή, φέρουσα ὡς ἐπιγραφὴν τὸ ἐξῆς δίστιχον :

«Εἶν' ἡ ποίησις οὐράνιον δῶρον, τῆς ψυχῆς μας τροφή εἰδική·
Εἶνε κῆπος τῆς Ἐδέμ μυροβόλος, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὄνοθε ἐνοικεῖ».

- 18 Ὀπτασίαι.
- 19 Συλλογή, φέρουσα καὶ αὐτὴ ὡς ἐπιγραφὴν ἄλλο δίστιχον, τὸ ἐξῆς :
- «Εἶχ' ὁ Ἑλικῶν τὸ πάλαι κῆσμα τῶν τῶ Μουσειῶν
τοῦ Λουκά δὲ ἔχει ἤδη τὸ περίφημον Σαμνεῖον».
- 20 Οὐδὲν καλὸν ἄμειρον κακοῦ.

- 21 Ἐκ τῆς ἀνεκδότου Συλλογῆς μου :
«Μία σελὶς τοῦ Βίου μας».
- 22 Ἀτθίδες αὔραι.
- 23 Κλαυσίγελως.
- 24 Ἡ Γυνή.
- 25 Παρθένα λούλουδα.
- 26 Ἐξεγέρσεις παθῶν καὶ αἰσθημάτων.
- 27 Ἀκτίνες.
- 28 Ὁ Σωτὴρ τοῦ νῦν αἰῶνος.
- 29 Χρυσάλλιδες.
- 30 Ποιητικὰ καὶ γλωσσικὰ ἀμαρτήματα.
- 31 Ὁ ἀγροτικὸς Ἔρωσ.
- 32 Φθόγγοι καὶ στόνοι.
- 33 Ἀγριολούλουδα.
- 34 Φουσκοθαλασσιαις.
- 35 Δειλινά.
- 36 Ὁ Πειρατής, ἦτοι Μαρία καὶ Λάμπης.
- 37 Ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν.
- 38 Ἀνθύλλια.
- 39 Ἀνακρεόντεια.
- 40 Ὁ τάφος τῆς Καρδιάς μου.
- 41 Τραγοῦδια τῆς Φλογέρας μου.
- 42 Ζέφυρος.
- 43 Τὸ Μανδῆλι τῆς Νεραΐδας.
- 44 Τραγοῦδια τοῦ Βουνοῦ.
- 45 Αἰσθήματα.
- 46 Ἡρῶα.
- 47 Ὁ Τραγουδιστὴς τοῦ Χωριοῦ.
- 48 Ἔρωσ καὶ Ψυχὴ.

Ἡ ποιητικὴ αὐτὴ πληθώρα, ἥτις καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο μόνον, ὅτι εἶνε πληθώρα, δὲν θὰ ἦτο εὐχάριστον φαινόμενον, προκειμένου περὶ διανοητικῆς παραγωγῆς, δὲν εἶνε δυστυχῶς κατ' εὐθειαν ἀλλ' ἀντιστρόφως μᾶλλον ἀνάλογος πρὸς τὸ ποῖον τῶν ποιημάτων. Πλέον τοῦ ἡμίσεος, σχεδὸν τὰ τρία τέταρτα ἐξ αὐτῶν, εἰσὶν ἔργα ἄωρα καὶ ἀκατάσκευα, ἄσαρκα τὴν οὐσίαν καὶ ῥακώδη τὴν μορφήν, παιδαριώδη τὰ νοήματα καὶ γλωσσικῶς ἄμορφα καὶ ἀγράμματα, ἀπλῶς δ' εἰπεῖν

νοσηρά συμπτώματα τῆς ποιητικῆς ἐκείνης ὁδοπορίας, ἥτις ἐπιπολάζει μὲν δυστυχῶς εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, χρονίζει δὲ πολλάκις, ὡς μὴ ὠφελει, παρ' ἡμῖν ἰδίως, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὠριμωτέραν· τοῦτο δέ, διότι, τρέφει μὲν αὐτὴν ἡ εὐεξήγητος ψυχόπαθεια, ἣν γεννᾷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ λήθη τοῦ γινῶθαι σαυτοῦ, ἐνθαρρύνει δὲ συνήθως ἢ πρόχειρος πάντοτε ἐπιδοκιμασία τῶν οἰκειῶν, ἢ ἄτοπος εὐμένεια τοῦ φιλελεήμονος κοινοῦ καὶ ἡ ἀνευδοκίματος αὐτάρκεια συναδέλφων, οἵτινες καὶ κριτικούς χειροτονοῦσιν ἑαυτούς, ὅπως ἀνταποδώσωσι δημοσίᾳ τὸν λίθον, δι' οὗ ἐθυμίαν αὐτοὺς τὴν προτεραιάν οἱ ἐπίσης ἀμφίβιοι αὐτῶν θαυμασταί.

Περὶ τῆς στιχουργικῆς ταύτης θεματογραφίας πολλάκις μέχρι τοῦδε, ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀγῶνων ὁμοίων πρὸς τὸν σήμερον κρινόμενον, ἐγένετο ὁ προσήκων αὐστηρὸς λόγος. Πολλάκις δὲ ἠκούσθη τῶν κριτῶν ἡ φωνή, παραινῶσα μὲν καὶ ἀποτρέπουσα τοὺς ἀποτόλμως ὀρέγοντας τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ποιητικὴν δάφνην, ἀπὸ ἀγαθῆς δὲ γνώμης συμβουλεύουσα εἰς αὐτοὺς πλείονα φειδῶ τοῦ μάτην σπαταλωμένου χρόνου, καὶ σκοπιμωτέραν τροπὴν τῆς εὐγενοῦς πάντως φιλοδοξίας, ἥτις ὑποτίθεται νεομομένη τὰς νεανικὰς αὐτῶν καρδίας. Ἄλλ' εἰς ἔρημον δυστυχῶς ἀπήχησε πάντοτε ἡ νοουθετοῦσα καὶ ἀποτρέπουσα φωνή, τὸ δὲ ρεῦμα, τὸ κατακλύζον τοὺς ἐκαστοὺς ποιητικούς ἀγῶνας, δὲν παύει ἐκθράζον ναυάγια καὶ ναυαγούς εἰς τὴν ἄξενον ὄχθη τῆς ποιητικῆς μεγαλοφροσύνης.

Τοιαῦτα δὲ ποιητικὰ ναυάγια εἶνε καὶ ἐφέτος τὰ ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι καὶ τοῦ 33 ἀριθμοῦ τοῦ προαπγγελθέντος καταλόγου στιχουργήματα, περὶ ὧν οὐδεὶς οἰσδῆποτε, οὔτε εἰδικὸς οὔτε γενικὸς δύναται νὰ γείνη λόγος, διότι μάταιον νομίζουσιν οἱ κριταὶ νὰ ἐπαναλάβωσι καὶ πάλιν ὅσα τοσάκις περὶ ὁμοίων εἰς μάτην ἐλέχθησαν· ἀρκοῦνται δὲ μόνον ἐπιγράφοντες εἰς αὐτὰ ἐν συνόλῳ ὅ,τι εἰς τῶν κριτῶν, διατρέξας ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου του τὴν ἀχμηρὰν ἐκείνην ἔρημον καὶ καταντήσας εἰς τὸ στιχουργικὸν γύμνασμα, τὸ φέρον ὡς γνώρισμά του τὸ σακεσπῆρειον ῥητόν: To be or not to be?, ἐπέγραψε προχειρῶς εἰς αὐτό, δίκην ἐπιτυμβίου: Not to be!

Τὰ ἀπὸ τοῦ 34ου ἀριθμοῦ μέχρι καὶ τοῦ 42ου ἐννέα ποιήματα ἢ συλλογαὶ ποιημάτων εἶνε μὲν κατὰ τὴν εὐπροσωπότερα τῶν ἀνωτέρω, ἐλέγχουσι δ' ἐνίοτε, σπανίως ὅμως, ποῦ μὲν ἀληθῆς ποιητικὸν αἶσθημα, ποῦ δὲ εὐτυχῆ τὴν ἔμπνευσιν, οὐδὲ στεροῦνται ἐνιαχοῦ ἀκριβείας περὶ τὴν ἐκφρασιν ἢ καλαισθησίας τινός περὶ τὸν χειρισμὸν τοῦ στίχου. Ἄλλὰ τὰ εὐχάριστα ταῦτα φαινόμενα πνίγονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς θάλασσαν πεζολογίας καὶ κοινοστοπιῶν, οὐδὲ διαπνέει ἐν οἰονδῆποτε ἐξ αὐτῶν ὁμοίων πάντοτε καὶ διαρ-

κῆς ποιητικὸν πνεῦμα ἢ αἰσθήματος ἀλήθεια, οὐδὲ περιβάλλει κἂν ἐξωτερικῶς μορφῆς ἐγκράτεια ἢ γλώσσης κάλλος.

Αἱ **Φουσκοθαλασσιᾶς** ἔπρεπε κατ' αὐστηρὸν λόγον μὴδὲ νὰ ληρθῶσι κἂν ὑπ' ὄψιν, διότι, κατὰ παράθεσιν ῥητοῦ. ὄρου τοῦ ἐρετεινοῦ ἀγῶνος, οὔτε εἰς τὴν καθαρῶς οὐσαν γλώσσαν ἐγράφησαν, οὔτε εἰς τὴν ἀμιγῆ δημοτικὴν, ἀλλ' εἰς κρᾶμά τι περιέργον, μικτότερον καὶ ἀστεϊότερον καὶ αὐτῆς τῆς μιγάδος γλώσσης, συνονθύλευμα παντοειδῶν λέξεων καὶ τύπων, ὅτε μὲν δημοτικῶν, ὅτε δὲ διαλεκτικῶν, ἄλλοτε καθαρῶν καὶ ἄλλοτε προχειρῶς σφυρηλατημένων, ἐξ ὧν εἰς μάτην, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προσπαθεῖ ὁ ἀναγνώστης νὰ συναπαρτίσῃ καθαρὸν τι καὶ καταληπτὸν νόημα. Ἐστῶσαν δὲ μικρὸν τούτου δείγμα αἱ ἐπόμενα: πρῶτα στροφῆαι τοῦ ποιήματος «**Ἡ ὑπόσχεσις**»:

Τοῦ φεγγαριοῦ ἢ ἀργυρόβαφαις ἀχτίδας ἀνάμειξ' ἀπ' τὰ φύλλα γαστρομυίας ἐτρέλλοπαίξαν μὲ μισόπλαχταις πλεξίδες, ὀλόξαντες ἄν φουνα καλαμιᾶς. Ἐνθ' ἔ' ἀπτεροῖ' μὲ φτεροῦγι μωρμυμένο τῆς ἀκραίς των γυρνοῦσε σὲ λαμὸ περιστεριοῦ, μὲ παραγοῦλι διπλωμένο, ποῦ θῆλετες γαλάτου φουσκωμό.

Αἱ ἐπόμενα στροφῆαι ὑπερβαίνουναι τὴν πρώτην. Μαρτυρεῖ ὅμως ἐνιαχοῦ ὁ ποιητὴς τῶν **Φουσκοθαλασσιῶν** ἀκραιφνῆς ποιητικὸν αἶσθημα, τὰ δὲ νοήματά του ἔχουσι καὶ βάθος ἐνίοτε καὶ ἀδρότητα· ἀλλ' οὐδέποτε σχεδὸν κατορθοῖ νὰ τὰ ἐκφράσῃ ἄρτια, διότι σπαράσσει αὐτὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ γλωσσικὴ του ἀκαταστασία.

Τῶν **Δειλιῶν** ὁ ποιητὴς δὲν φαίνεται ἐπίσης στεροῦμενος ποιητικοῦ ταλάντου, μαρτυρεῖ δὲ πολλοῦ καὶ αἰσθήματος τρυφερότητα καὶ φαντασίαν εὐπετῆ. Ἄλλὰ ζημιῶσι αὐτὸν ἡ ἔλλειψις καλαισθησίας περὶ τὴν ἐκφρασιν καὶ διαυγείας περὶ τὴν ἐρμηνείαν, ἰδίως δὲ καὶ πρὸ πάντων ἡ παντελής σύγχυσις τῆς γλώσσης, ἐν ἣ συμπίπτουσιν οὐ μόνον ἀγνοία γραμματικῆς καὶ πάντα τῆς μιγάδος τὰ νοσηρὰ φαινόμενα, ἀλλὰ καὶ σύμπαντα ὁμοῦ τὰ διαλεκτικὰ ἐλαττώματα τοῦ ἑπτανησιακοῦ ἰδιώματος. Ἰδοῦ, ἐν παραδείγματι, τί γράφει ὁ ποιητὴς ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ὁνειροφαντασία**»:

Σ' τῆ χαραγῆ πρωτομαγιάς, ποῦ δίνει τὰ πύ γλυκὰ ονειράτα, μοῦ ἐφάνη πῶς σὲ εἶδα θάνατος ἄλλος νὰ γείνη δὲν εἶνε πύ γλυκός, ἢ νὰ ποθᾶν πάνου κανεὶς σὲ τέτοια, τέτοια μίᾳ θεοτικῆ ὄνειροφαντασία.

Σὲ πλουμιστὸ ἀνθότοπο τὴν εἶδα· ἀπάνου ὁ' ἀνθὰ δροσοποτισμένα πατοῦσε ἀλαργιά, ὡσαν ἄχτιδα πότε εἶδω, πότε ἐκεῖ ἔ' τὸ κάθε ἕνα, ἄχτιδα, ἔ' ἀντιφρόνισμα καθρέφτη ποῦ τρέμοντας ἀπάνου κάτω πέφτει.

1 Ὑποθέτομαι ὅτι κακῶς ἀνεγνώσθη ἡ λέξις ἀστέρι· εἰς τὸ χειρόγραφον ἀντὶ τὰ γ ε ρ ι. Σ. τ. 'Ε.

Μία μαλωδία γόρου τῆς σκοροῦσε, ποῦ εὐθὺς μοῦ συνεπῆρε τὴν καρδιά μου· κ' αὐτὴ ἀπ' τὰ στήθια μου πατοῦσε νὰ πᾶν νὰ τὴν εὐρὴ ἐκεῖ χάμου· βαρολογᾷ δὲν μπόρει νὰ τὴν φτάσῃ ποῦ φεύγει καὶ περνᾷ βουνα καὶ δάση.

κ.λ. κ.λ.

Ὁ **Πειρατὴς ἦτοι Μαρία καὶ Λάμπης**, ἐπιχωρικὸν ποίημα, κατ' ὄχραν μίμησιν τῶν βυρωνειῶν Tales γεγραμμένον, εἶχεν ἀποσταλῆ καὶ ἄλλοτε, ἐν ἔτει 1889, εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον. Καὶ ὁ μὲν ποιητὴς αὐτοῦ, ὡς σημειοῖ ἐν προλόγῳ ὁ ἀποστέλλων τὸ ποίημα, ἀπέθανε πρό τινας, ἀροῦ ἐπεξεργάσθη ἐκ νέου τὸ τότε ἀτελὲς ὑποβλήθην ἔργον του, ὁ δὲ ὑποβλήτων αὐτὸ σήμερον ἐλπίζει εἰς τὴν δάφνην, ἵνα οὕτω διευκολυνθῇ ἡ ἐκδοσις τῶν ἀπάντων τοῦ ἀτυχοῦς ποιητοῦ, ὅν, λέγει, οἱ πρὸ τριετίας κριταὶ ἐθεώρησαν **Ἀιθαζόφσκην** τινὰ περὶ τὰς θαλασσογραφίας. Δὲν δύνανται βεβαίως νὰ γνωρίζωσιν οἱ σήμερον κριταὶ ὅποιον ἦτο τὸ πρὸ τριετίας εἰς τοὺς συναδέλφους των ὑποβλήθην ποίημα, οὐδὲ νομίζουσιν ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτούς, νὰ ἐξετάσωσιν ἂν τὸ σήμερον κρινόμενον ἀγώνισμα δικαιοῖ τὴν κρίσιν τῶν τότε ἀγωνοδικῶν. Καθῆκον ὅμως ἔχουσι νὰ σημειώσωσιν, ὡς χαρακτηριστικὸν τῆς φιλικῆς εἰσηγήσεως, ἥτις συνοδεύει τὸ ποίημα, ὅτι οὐδεὶς οὐδαμοῦ τῆς κρίσεως ἐκείνης γίνεται λόγος περὶ ὁμοιότητος τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸν διάσημον ῥώσσον θαλασσογράφον, ἀποροῦσι δ' ἀληθῶς πόθεν ὁ ὑποβαλὼν τὸ ποίημα εἰς τὸν ἐρετεινὸν ἀγῶνα ἠρύσθη τὸν ἀκριτον τοῦτον ἔπαινον. Ὁ «Πειρατὴς» εἶνε κυρίως εἰπεῖν σειρὰ ῥωμαντικῶν περιπετειῶν, οὐδὲνα σχεδὸν ἔχουσιν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, ἐξευρημένον δὲ προδήλως κατὰ τὰ πρότυπα τῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰῶνος ἀκμασάσης διηγηματικῆς ποιήσεως, καὶ περιστρεφόμενον εἰς ἀπαγωγάς, πειρατικὰς ἐφοδούς, ναυάγια, ἐγκλεισμούς εἰς χαρέμια, καταφυγὰς εἰς μοναστήρια, καὶ πᾶσαν τὴν ἄλλην τερατολόγον σκευὴν τῆς βυρωνείου σχολῆς, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ σώζῃ τὸν βαρὺν τοῦτον ὄγκον τῶν ἀπιθανοτήτων, ἡ τέχνη τῆς διαλεκτικῆς ἢ τὸ κάλλος τῆς γλώσσης καὶ στιχουργίας. Ἐχει μὲν ἀληθῶς ὁ ποιητὴς τοῦ «Πειρατοῦ» εὐχερῆ τὴν στιχοποιίαν· ἀλλ' ἡ εὐχέρειά του αὐτῆ, ἥτις καὶ καθιστᾷ πολλάκις χαλαρὰν καὶ ἀμετροεπῆ τὴν διήγησιν, μικρὰν ἔχει τὴν ἀξίαν, διότι λίαν ἐλαφρὸν ἔχει τὸν ζυγόν, ὅποιος ἀναντιρρήτως εἶνε ὁ τῶν κανόνων τῆς ἰταλιζούσης ἑπτανησιακῆς στιχουργίας.

Ὁ **Ῥυμος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν** εἶνε κλοσσιῶν ποίημα ἐκ δισχιλίων περίπου στίχων, οὗς διήρτησεν εἰς δύο τεύχη ὁ ποιητὴς, ὅπως καταστήσῃ τὸ ἔργον του δεκτὸν εἰς τὸν ἀγῶνα. Τὸ τέχνασμα τοῦτο ἐπέτρεψαν ἀληθῶς πέφυσιν οἱ κριταί, δὲν δυσκολεύονται δὲ νὰ ἐπιτρέψωσι καὶ

ἐφέτος, διὰ τὸν ἀπλοῦν λόγον, ὅτι ἐκ τῆς ἐπεικειας των ταύτης οὐδεὶς ἐπέρχεται κίνδυνος εἰς τοὺς λοιποὺς διαγωνιζομένους. Ἐν προλόγῳ γεγραμμένῳ εἰς καθαρῶς οὐσαν μὲν ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὀρθοεπῆ γλώσσαν, ὁ ποιητὴς καθιστᾷ γνωστὸν, ὅτι εἶνε μαθητὴς τοῦ Σολωμοῦ, ὅτι τὸ ποίημά του ὀφείλει εἰς προτροπὴν τινὰ τοῦ Ζαμπελίου, ἀπευθυνθεῖσαν πρὸ πενηντηκονταετίας εἰς νέηλιν τότε ποιητὴν—ὁ γράφων δὲν λέγει τίνα—, καὶ ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ εἶνε νὰ ψάλλῃ ἐν τῷ προσώπῳ τῆς **Ἐλευθερίας** ὀλόκληρον τὸν ἐνδοξον ἀγῶνα τοῦ 1821. Καὶ τοῦτο ἀληθῶς προσπαθεῖ, ὑπολαμβάνων προδήλως, ὅτι ὕμνος τοῦ ἀγῶνος εἶνε ἡ στιχηρὰ ἐπιθεώρησις τῶν πλείστων αὐτοῦ περιπετειῶν καὶ δι' ἀσυναρτήτων στροφῶν πομπῶδης μνημόνευσις ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς μάχης, τοῦτου ἢ ἐκείνου τοῦ προσώπου. Ἄν ὁ ποιητὴς ὑπῆρξε μαθητὴς, ὡς λέγει, τοῦ Σολωμοῦ, δὲν δυνάμεθα φυσικῶ τῷ λόγῳ νὰ γνωρίζωμεν· ὅτι ὅμως εἶνε ὡχρὸς αὐτοῦ μιμητὴς καὶ ἀντιγραφεὺς ἐνίοτε, καταδεικνύει οὐ μόνον ἡ ἐξωτερικὴ μορφή τοῦ ὕμνου του καὶ ἡ γλώσσα αὐτοῦ καὶ στιχουργία, ἀλλ' ἀπτότερον ἐτι καὶ στροφῆαι τινες τοῦ ποιήματός του, οἷα π. γ. ἡ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ:

ἀπὸ μὲσ' ἀνδραυμένη ἀπὸ κόκκαλα πηδᾶς, καὶ τὰ πρῶτ' ἀρματομένη τροπαῖά σου χαιρετᾶς.

Ἄπλως δ' εἰπεῖν ὁ **Ῥυμος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν** εἶνε ἀπέραντος πεζολογία, περισημένη εἰς ὄγκον ποιητικοφανῆ διὰ λέξεων ἡχηρῶν καὶ βροντωδῶν ἐπιθέτων, μόνον δὲ σχετικῶν προτέρημα ἔχουσα στιχουργίαν ἀβίαστον καὶ ῥέουσαν, ἐξ ἧς καὶ συμπεραίνουσιν οἱ κριταί, ὅτι ὁ μετρίσφων ἐν τῷ προλόγῳ ὑπαινιγμὸς τοῦ ποιητοῦ περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ἡλικίας αὐτοῦ πρὸς τὸ μέγα ἐγγείρημα, εἰς ὑπέρων μᾶλλον ἢ ἄωρον ἡλικίαν ἀναρέεται.

Τὰ **Ἀνθύλλια**, κακόγραφος, δυσανήγνωστος καὶ πλήρης ὀβρισιμῶν συλλογὴ, εἶνε γεγραμμένα εἰς καθαρῶς οὐσαν γλώσσαν, ἐλέγχουσι δὲ στιχουργικὴν εὐχέρειαν, οὐδὲ στεροῦνται που καὶ που εὐτυχῶν καὶ καλῶς ἐκπεφρασμένων νοημάτων. Ἄλλ' ἀθρονοῦσι δυστυχῶς τοσαύτης πεζολογίας καὶ ἀκυρολεξίας, ὥστε φαίνονται πολλοῦ δημοσιογραφικὰ μᾶλλον γυμνάσματα στιχηρὰν περιβεβλημένα μορφῆν, ἢ ἔμπνευσις ποιητικῆ. Ἐστῶ δὲ τούτου μικρὰ ἀπόδειξις ἢ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος «**Ὁ Κούρτιος**», τοῦ καὶ μεγαλειότερου καὶ σπουδαιότερου τῆς συλλογῆς ταύτης:

Εἶνε ἀτυχῆς ἡ Ῥώμη! Ὁ λαμὸς παρήλθε μολίς καὶ ἐπὶ τὸν ὑπὸ Βρονίου ἀφένθητον ἑρσιπῶν Μόλις ἀνοικοδομήθη καὶ ἀποκατίσθ' ἡ πόλις, Κ' ἐνθ' ἐτι σπείρει μίσθω τῶν παθῶν τὸν ἐμψυλῶν, Δι' ὅν ὅλη ἡ λαμπρὰ τῆς ἱστορίας ἀμαυροῦται, Νέα συμφορὰ μεγάλη κρημακμένη σημειοῦται.

Εἰς τῆς ἀγορᾶς τὸ μέσον καὶ ἐρ' ὅλης τῆς πλατείας Χάσμα μέγα ἀερνυθῶς, χάσμα βάθους ἀμετροῦτος,

Χάσμ' ἀπλήρωτον ἠνοίχθη ἄνευ προφανοῦς αἰτίας.
"Ε! τί εἶνε ἡ σημεῖον τῆς ὀργῆς τοῦ εὐοργήτου,
τοῦ κακοῦ θεοῦ τῆς Ρώμης, ὅστις ὦραν δὲν ἀφίνει;
τὴν δεδοξασμένην χάραν ἐν ἀνέσει, ἐν γαλήνῃ;

Τὰ Ἀνακρεόντεια, ὧν φαίνεται ὁ ποιητὴς ἀγνοῶν τὴν ὀρθογραφίαν, διότι καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῶν ποιημάτων του γράφει αὐτὰ Ἀνακρεόντεια, εἶνε ὠρὰ μίμησις τῶν καὶ ἄλλως οὐχὶ ἀξιωματῶν στιχουργημάτων τοῦ Ἀθανασίου Χριστοπούλου, οὐ μόνον κατὰ τὴν γλῶσσαν, τὰ μέτρα καὶ τὴν στιχομυθίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ψευδὲς τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τὸ περιτέχνως ἐζητημένον τῶν νοημάτων καὶ τὴν γλυκερὰν ὑδαρότητα τῆς μυθολογικῆς ἐρωτολογίας. Ἄν ἡ Ἀνακρεόντεος ποίησις, ἀπὸ μιμήσεως εἰς μίμησιν ἐκπίπτουσα, κατήντησεν ἀπὸ τοῦ Τιβοῦλλου εἰς τὸν Dorat καὶ τὸν Gresset καὶ τὸν ἡμέτερον Χριστόπουλον, ἕκαστος τῶν μιμητῶν εἶγε κὰν ἴσως δικαιολογίαν του τὴν κοινωνίαν ἐν ἣ ἔζη καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς του. Ἄλλ' οὐδεμίαν βεβαίως τοιαύτην δικαιολογίαν ἔχει ὁ ποιητὴς τῶν Ἀνακρεόντειων, δωροφωρῶν ἐν ἔτει 1892 τὸν ὄχρον ἀστέρα τοῦ Χριστοπούλου, καὶ σπαταλῶν τὴν στιχομυθικὴν ικανότητά, ἣς προδήλως δὲν στερεῖται, εἰς ἐκφρασιν ἀνοουσιῶν ἐρωτολογημάτων, οἳ ἐν παραδείγματι τὰ ἐπόμενα :

Ἐκεὶ ποῦ μὲ τὸν Ἄρη
ἔγθης ἐταροδοῦσα,
ἐπρόβαλε μὲ χάρη
γλυκεῖά, ξανθομαλλοῦσα,
τοῦ κάλλους ἡ θεά.

Κι' ἀπὸ τὰ γέρια πιάνει
τὸν Ἄρη θυμωμένη
καί μ' ἕνα τῆς στεφάνι
πισθάγκωνα τὸν δένει
ἴς τοῦ κήπου τὴν στοά.

Κ' εὐθὺς μὲ μιά ματιὰ τῆς
πλησίον τῆς μὲ φέρει,
καί μ' ἕνα φίλημά τῆς
καὶ χάνει μὲ τὸ χέρι
μοῦ λέγει ἀπαθής :

— Ἴδὲ τὴν δύναμί μου,
καὶ ψάλλα, φίλε, πλέον
ἐμὲ καὶ τὸ παιδί μου,
ἂν θὲς ὡς Ἀνακρέων
καὶ σὺ νὰ δοξασθῆς.

[Ἐπεται συνέχεια]

Ἀθηνναϊκὴ Ἠχώ

Ἡ ληξασα ἐβδομάς ἦτο ἐκτάκτως καλλιτεχνικὴ. Τὴν Τρίτην εἶχομεν τὸ Ἀδελφικὸν μουσικὸν διαγωνίσμα ἐν τῷ Νέῳ Δημοτικῷ Θεάτρῳ. Τὸ Σάββατον τὴν μουσικὴν καὶ φιλολογικὴν ἐσπερίδα τῆς Φιλαρμονικῆς καὶ τὴν Κυριακὴν τὴν κρίσιν τοῦ Φιλαδελφείου Ἀγωνος. Οἱ φιλόμουσοι καὶ οἱ φιλόλογοι ἐσπευσαν νὰ πληρώσωσι τὰς αἰθούσας τῶν ἐκτάκτων αὐτῶν ἀκροαμάτων καὶ οἱ καλλιτέχναι,

Διὰ τοῦτο καὶ δὲν θὰ μεταδώσω σήμερον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου τὴν κινδυνώδη καὶ συγκεκριμένην αὐτῶν ἡχώ. Ἐγὼ ἀτομικῶς ἐπιθυμῶ νὰ μὴ ἀναμιχθῶ εἰς τὰ λεχθέντα καὶ γραφέντα ἔστω καὶ ὡς ἀπλοῦς ἀντίπαλος. Προτιμῶ νὰ εἶπω μερικά ἀπαθῆ καὶ ἀδιάφορα, κατὰ τὴν πεποιθήσιν μου, χωρὶς νὰ φανῶ ἐπικριτὴς αὐστηρῶς προσώπων καὶ πραγμάτων καὶ μὴ καθυστερῶν εἰς φιλολογικὰς ἐριδας, ἀφ' οὗ οὔτε αὐτὸς ὁ κ. Βλάχος ἠθέλησε νὰ φανῆ σήμερον τοιοῦτος. Τί νὰ σὰς εἶπω. Ἐδαρύνθη καὶ τὸ ζήτημα τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς καθαρευούσης. "Οχι ποτὲ ἐπιπνεῖα νὰ φρονῶ ἀδιστακτικῶς ἐπὶ τῇ ἀληθῆς ποιητικῇ καὶ φιλολογικῇ γλῶσσῃ θὰ δημιουργηθῆ ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν δημοτικῶν τύπων, ἀλλ' ἀπλῶς δὲν ἔχω ἔρεξιν νὰ το ἐπαναλαμβάνω εἰς πᾶσαν περιστάσιν καὶ τοιοῦτον κρατῶν πάντοτε κανόνα νὰ κανονίζω τὴν πρὸς ἔργα καὶ ἐργάτας ἐκτίμησίν μου. Διατὶ τὰ ὑποστηρίξω, — ὡς θὰ ἐπεριμένω ἴσως ἐπὶ ἄλλῳ γνωρίζοντες τὰς γλωσσικὰς πεποιθήσεις τῆς Ἐστίας, — ὅτι κατ' ἀρχὴν ἔπρεπε νὰ βραβευθῶσι τὰ δημοτικὰ τοῦ κ. Κρυστάλλη καὶ ὄχι τὸ καθαρεῦον ποίημα τοῦ κ. Στρατήγη, ἀφ' οὗ οὔτε τὸ πρῶτον οὔτε τὸ δεύτερον ἀνέγνωσα ἀκόμη; Ἀράγε κάθε ποίημα γραμμένον εἰς τὴν δημοτικὴν εἶνε ἀναγκαιῶς καὶ ἀπολύτως ἀνώτερον ἀπὸ κάθε ποίημα γραμμένον εἰς τὴν καθαρευούσαν; Αὐτὸ οὔτε ὁ κ. Ψυχᾶρης νομίζει ὅτι κερδῆται. Ἴδου δὲ ὅτι ἡ ἀγωνόδικος ἐπιτροπεία τοῦ ἑρμεινοῦ Φιλαδελφείου εὐρίσκει τὸ καθαρεῦον ποίημα ἀσυγκρίτως ποιητικώτερον τοῦ δημοτικοῦ. Πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἔργων ἡ γνώμη τῆς εἶνε σεδαστή. Ἄν μετ' αὐτὴν ὅμως οἱ κριτικοὶ οἱ κρίνοντες τοὺς κριτὰς καὶ ἡ κοινὴ γνώμη εὐρωσιν ὅτι συμβαίνει τὸ ἐναντίον, τόσῳ τὸ καλλιτέρον διὰ τὸν κ. Κρυστάλλη. Τὴν ἐπὶ τούτου διαφωτίσιν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἐστίας ἀρίνω κατὰ τὸ σὺνθεσιν εἰς τὸν κ. Παλαμᾶν, ὁ ὅποιος ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ θὰ λάθῃ βεβαίως τὸν λόγον. Ἐγὼ εἶνε περιττὸν νὰ προδικάσω καὶ μάλιστα ἄνευ δεδομένων. Ἄν ζητεῖτε ὅμως ἀπλᾶς καὶ ἄνευ ἀξιώσεων ἐντυπώσεις ἀκροατοῦ, ἴδου ὅποιαι ἀποκομιζῶ.

Ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεγνώσθη φέτος ἡ κρίσις, εἶνε κεντρικώτερα καὶ περιστικωτέρη, ἀλλὰ δὲν ἔχει διόλου καλὴν ἀκουστικὴν. Ἰσάμην μακρὰν ἔδρανον τοῦ βήματος καὶ οὐδεμίαν θά ἦτο δυνατόν νὰ σχηματίσω ἰδέαν ἐκ τοῦ ἀκροάματος, ἐὰν ὁ κ. Βλάχος δὲν εἶχεν ἐξαίρετον ἀληθῶς ἀπαγγελίαν, ὥστε νὰ μαντεύῃ τις καὶ χωρὶς νακούῃ τί λέγει, καὶ ἐὰν δὲν ἐγνώριζον τοὺς συναγωνισθέντας ποιητὰς ἐκ τῶν προγενεστέρων αὐτῶν ἔργων. Ὁ κ. Στρατήγη εἶνε ὁ μεταφραστὴς τοῦ Φάουστ. Ἡ μετάφρασίς του ἔχει πολλὰ λυρικήν χάριν καὶ ἔχαρασιν, ἀλλὰ τὰ ἐν αὐτῇ πλεονάζοντα γραμματικὰ λάθη ἔδωκαν τὴν λαδὴν τῆς περιφήμου καὶ αὐστηροτάτης ἐκαίνης ἐπικρίσεως, τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Ἐστίᾳ τοῦ 1885 ὁ κ. Ἄγγελος Βλάχος. Ἄλλ' ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται καὶ ἴδου ὅτι σήμερον βραβεύει ἐν ποίημά του αὐτὸς ὁ ἐπικριτὴς του. Ἡ χάρις τοῦ ποιητοῦ ὑπερῆε διὰ τοῦτο ἀμιγέστερα καὶ ὀρθιότερα τοῦ ἰκανοποιητικώτερος. Ἐγένετο προφανὲς ὅτι ἐκτός ἐργασθῆ, ἐκπίασεν, ἐφιλοτιμήθη καὶ ἐδυνήθη νὰ παραγάγῃ κατὰ γενναίωτερον, ὄχι ἀνάξιον ἴσως τῆς συρροῆς

τῶν περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι τῷ ἀπένειμαν τὴν δάφνην. Δὲν γνωρίζομεν τὸ ποίημα, ἀλλ' ἐκ τῶν στίχων τοὺς ὁποίους μᾶς ἀνέγνωσεν ὁ κ. εἰσηγητὴς φαίνεται ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔργα τῆς τελευταίας ποιητικῆς παραγωγῆς τοῦ κ. Στρατήγη, τὰ ὁποῖα δὲν στεροῦνται ἐμπνεύσεως καὶ θερμῆς καὶ εὐγλωττίας, πολλάκις δὲ καὶ κομψότητος ἐν τῇ ἐκτελέσει. Οἱ στίχοι τοῦ Ἐρωτος καὶ τῆς Ψυχῆς εἶνε ἐπιμελημένοι, μὲ ὠρατὰ μέτρα καὶ ὁμοιοκαταληξίας, δυνάμενοι νὰ συγκριθῶσι πρὸς τοὺς στίχους τοῦ Παγκάδῃ, τοῦ Βλάχου, τοῦ Καρασόπουλου καὶ τῶν ἄλλων τῆς γενεᾶς ἐκαίνης δοκίμων μουσικόπων, ἢ δὲ καθαρευούσα γλώσσά του δὲν εὐρίσκεται ὅλως ἐν δυσαρμονίᾳ πρὸς τὴν ἀρχαϊκὴν τοῦ διηγήματος ὑπόθεσιν. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τις νάντα ἐπιπνεῖα — πρὶν δυνήθη νὰ εἰσελθῆ εἰς λεπτομερῆ τεχνικὴν ἀνάλυσιν — ὅτι ὁ Ἐρωτος καὶ ἡ Ψυχὴ δὲν φαίνεται προῖον τῆς νεωτέρης καὶ εὐοκίμου ποιητικῆς ἀνακαινίσεως, ἣτις διακρίνει τὰ ἔργα ἄλλων νέων ἐν Ἀθῆναις ποιητῶν, δυνάμενον νὰ καταταγῆ μᾶλλον εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ παρελθόντος, ἐν ᾧ μεθ' ὅλην τὴν λιτότητα, τὴν χαρακτηρίζουσιν τὰ περισσότερα ἔργα τοῦ κ. Κρυστάλλη, τὴν ποιητικὴν του παραγωγὴν διαπνεεὶ ἡ αὐρα τοῦ νέου πνεύματος. Ἄλλ' ἡ αὐρα αὕτη δὲν δροσιζει πλέον τὰ ρυτιδωμένα μέτωπα τῶν παλαιῶν κριτικῶν, πιθανόν δὲ ἀκόμη καὶ τὸ διήγημα τοῦ κ. Στρατήγη νὰ ἦτο, ὡς εἶπον, ἐν συνόλῳ ἀνώτερον τῶν δημοτικῶν μιμήσεων τοῦ κ. Κρυστάλλη. Εἶνε δὲ γνωστὸν εἰς τοὺς φιλολογικοὺς μᾶς κύκλους ὅτι οἱ κριταὶ τοῦ Φιλαδελφείου ἐκ τῶν 48 χειρογράφων τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐσταμάτησαν καὶ οἱ τρεῖς ὡς ἐκ συνθήματος μόνον ἐπὶ τοῦ Ἐρωτος καὶ τῆς Ψυχῆς. Ἐργον, τοῦ ὁποῖου ἡ βράβευσις δὲν ἐγέννησε καμμίαν διαφωνίαν καὶ κανένα δισταγμὸν μεταξύ ἀνδρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ ποιητικὰ καλλονὰ δὲν εἶνε ξέναι, ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχη τὴν ἀξίαν του. Διὰ τοῦτο καὶ ἄνευ βαθυτέρας τῶν πραγμάτων ἐξετάσεως εἶνε ἄξιος θερμῶν συγχαρητηρίων ὁ κ. Στρατήγη.

Ἄλλ' ἀνεξακρίτως τὸρα καὶ ποιητῶν καὶ κριτικῶν καὶ ποιημάτων καὶ βραβείων, ἐπισκοποῦντες ἀφ' ὑψηλότερου τὸν ἑρμεινὸν διαγωνισμὸν, παρατηροῦμεν ὅτι δὲν ὑπῆρξε πλοῦσιος εἰς ὑποβολὴν ἔργων γενναίων καὶ εὐρύστων, τοῦλάχιστον ὅσον οἱ προκάτοχοί του. Ἐδικαιοῦτό τις νὰ περιμένη πρόβδον κατὰ τοῦτο, καὶ ὅμως ἡ ὁπισθοχώρησις εἶνε προφανής. Εὐκόλον νὰ παρηγορηθῶσι τὰ αἶτια τοῦ φαινομένου. Ὁ ἀποκλεισμὸς τῆς κυρίως ποιητικῆς γλώσσης καὶ ὁ στενὸς αὐτῆς περιορισμὸς εἰς καθαρευούσαν καὶ εἰς δημώδη, ἕνεκα τοῦ ὁποῖου καὶ ἐκρίθησαν τόσῳ κακῶς ὅλα τὰ εἰς μιγᾶδα γλώσσων γραμμένα ποίηματα, ἢ πρὸς τὴν καθαρευούσαν δεδηλωμένη κλίσις τοῦ τε ἀγνωσθέντου καὶ τοῦ κ. εἰσηγητοῦ ἐν τῇ ὁποίᾳ γλώσσῃ καλῶς ἢ κακῶς ἔπαυσαν γράφοντες ὅλοι οἱ ὁπωσδήποτε ἀξιοῦντες νὰ συνεχίσωσι τὸ ἐθνικὸν ἔργον τοῦ Σολωμοῦ ἢ σύγκρουσις τῶν φιλολογικῶν κομμῶτων, — ὅλα ταῦτα καὶ ἄλλα ἀκόμη δευτερεύοντα συνέτειναν εἰς τὸ νὰ μὴ ὑποβληθῶσι φέτος (ἐξ ὅσων δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς εἰσηγήσεως) πολλὰ προῖοντα ἐκ τῶν σημαίνων

των τὸν ἀνακαιομόν, τὴν νεότητά, τὴν ἀναζήμωσιν, τὸ μέλλον, τὴν ἐθνικὴν ζωὴν. Τὸν Φιλαδέλφειον διαγωνισμὸν τὸν κατήντησαν ἀνάξιον τοῦ προορισμοῦ του. Ἡ στειρώσις του δὲν εἶνε προῖον στειρώσεως γενικῆς. Δὲν ἀποβαίνει, ὡς θὰ ἐδικαιοῦτο τις νὰ περιμένῃ ἐξ ἔνδρος τοιοῦτου ἀγώνος, τὸ κάτοπτρον τῆς παρ' ἡμῖν φιλολογικῆς κινήσεως, ὅχι τόσῳ πτωχῆς, εὐτυχῶς, ὅσον θὰ ἐξήγγετο ἐξ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ διὰ τοῦτο θὰ κηρύξωμην ἢ νὰνακαιοσθῆ ἐπὶ νέων βάζων ἢ καλλίτερον νὰ παύσῃ ὁ Φιλαδέλφειος ὁλοτελῶς.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ!

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κ^αs HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Χωρισμός

Ὁ Γουσταῦος ἐπέμεινε νὰ ἐπιστρέψῃ μόνος εἰς Συνάραν, — μόνος μὲ τὰς θλιβεράς σκέψεις του. Ἡ Ἰναρίμη ὑπέκλινε εἰς τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὸν χωρισμὸν. Τοῦτο μόνον ἐσκέπτετο.

Ὁ Κορ Τελάχας ἀνεχώρησεν ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου του καὶ ὁ Γουσταῦος τὸν ἠκολούθησε πεζός, μὴ γνωρίζων ποῦ πηγαίνει, βαδίζων αὐτομάτως, ἀσκόπως. Ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ φανῆ ἀνίσχυρος κατὰ τῆς λύπης, δὲν κατεδέχετο νὰ καταβληθῆ ἀπὸ τὴν ἀδημονίαν. Συνησθάνετο ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχασε κατέστρεψε τὴν ὑπαρξίν του, ἀλλὰ καὶ ἡ συναίσθησις τῆς ἀξιοπρεπείας του ἐξανίστατο κατὰ τῆς συμφορᾶς του. Εἶπεν ὅτι θὰ ὑποταχθῆ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἰναρίμης. Ἡ ἀπόφασίς τῆς ἐμαύριζε διὰ παντός τὴν ζωὴν του, δὲν ἤρμαζεν ὁμῶς εἰς αὐτὸν ν' ἀφεθῆ εἰς τὴν ἀπόγνωσιν.

Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωριὸν Στενήν, εἶδε ὁμιλον χωρικῶν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Εἰσῆλθε καὶ αὐτός, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ καὶ ὁ ἴδιος διατί' ἢ μικρὰ σκοτεινὴ ἐκκλησία ἐρωτίζετο ὑπὸ τῶν ἀναμμένων κηρίων, πρὸ τοῦ ἱεροῦ δέ, ἐπὶ τραπέζης, ἐκεῖτο δίσκος μὲ ζαχαρικά, καὶ ἐπ' αὐτοῦ δύο λαμπάδες καὶ δύο στέφανοι ἄνθινοι. Μὲ τὴν ἀτάραχον περιέργειαν ἀνθρώπου ἀδιαφοροῦντος πλεον διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἐπροχώρησε πρὸς τὸ ἱερόν, ἐστηρίχθη ἐπὶ μιᾶς στήλης καὶ παρετήρει τὰ γινόμενα.

Χωρικὸς νέος, φέρων τὴν ἄνοστον εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, ἀντὶ τῆς παλαιᾶς νησιωτικῆς στολῆς, ἔστανεν ἐκεῖ, περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους του. Ἡ ἐκφρασίς του ἐμαρτύρει τὴν συνήθη νευρικὴν ταραχὴν παντός εὐτυχῶς θνητοῦ εἰσερχομένου εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ γάμου. Ἐντὸς ὀλίγου ἠκούσθη κίνησις καὶ βοή πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας καὶ νέα εὐρωστος εἰσή-

χθη θορυβωδῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐντὸς κύκλου δορυφόρων θηλυκῶν. Δὲν ὕψωσε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν γαμβρόν, οὔτε πρὸς κανένα ἄλλον. Ταπεινὴ καὶ σκυθρωπὴ, ἐβάδιζε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν γῆν προσηλωμένους.

Ἐφύρει φακίλι χρωματισμένον εἰς τὴν κεφαλήν, ὁ δὲ παχὺς λαιμὸς καὶ τὰ ἐργατικὰ δακτυλά της ἦσαν φορτωμένα μὲ ψέλια καὶ δακτυλιδία. Εἶχεν ὄλα τῆς τὰ καλὰ ἐπάνω της καὶ ὁμῶς ἐφαίνετο ἢ ταλαίπωρος τόσον ἀξιολύπητος! Ὁ Γουσταῦος τὴν παρετήρει συμπαθῶς. Τοῦ ἐφαίνετο φυσικόν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἰδικῆς του ἀθυμίας, νὰ βλέπῃ καὶ τοὺς ἄλλους ὄλους κατηρεῖς. Τρεῖς ἱερεῖς ἐξῆλθον διὰ νὰ συζεύξουν τὸ ἄχαρι ζεύγος. Ὁ Γουσταῦος παρεκολούθει προσεκτικῶς τὰ κινήματά των. Τοὺς ἤκουσε τονθορίζοντας τὰς γαμηλίους εὐχάς, τοὺς εἶδε τείνοντας τὸ εὐαγγέλιον πρὸς ἀσπασμὸν εἰς τὸν γαμβρόν καὶ εἰς τὴν νύμφην, καὶ δίδοντας εἰς αὐτοὺς ἀνὰ μίαν λαμπάδα ἀναμμένην. Εἶδε τοὺς νεογυμφοὺς ἀνταλλάσσοντας τὰ δακτυλιδία καὶ στεφανωμένους μὲ τὰ ἄνθινα στέφανα, τὰ ὅποια τρεῖς ἀντήλλαξεν ὁ κουμπάρος ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των.

Ὁ Γουσταῦος ἐμειδίασεν ἀκουσίως βλέπων τὸν φραγκοφορεμένον γαμβρόν στεφανωμένον μὲ ἄνθη καὶ ἐξεπλάγη ὅτε ἱερεῖς καὶ κουμπάρος καὶ συγγενεῖς, καὶ οἱ νεόνυμφοι μὲ τὰ στέφανά των, συνδεδεμένοι διὰ τῶν χειρῶν ἤρχισαν σοβαρῶς τὸν κυκλοστερῆ χορὸν των, τρεῖς ἐπαναληθθέντα περὶ τὴν τράπεζαν. Κύριε τῶν Δυνάμεων! Ὅσα ὑπεβάλλετο καὶ αὐτὸς εἰς παρόμοια πράγματα ἐὰν ἐνυμφεῖτο τὴν Ἰναρίμην; Ὅσα ἐγύριζε καὶ αὐτὸς ἀνθοστεφανωμένος γύρω καὶ γύρω, ὡς εἰς κύκλον ναυτῶν ἀνασυρόντων τὴν ἄγκυραν; Τὸν ἀνεκούφισε κάπως ἡ περιφρόνησις μὲ τὴν ὅποιαν ἐβλεπε τὰ προεόρτια ἐκεῖνα τοῦ συζυγικοῦ βίου, ὅτε δὲ τὰ παιδία ἐκεῖ ἀνεποδογύρισαν τὸν δίσκον καὶ ἤρχισαν ν' ἀρπάζουν τὰ σκορπισθέντα κατὰ γῆς ζαχαρικά, καὶ οἱ ἱερεῖς ὀργισθέντες ἐπέπληττον καὶ ὕβριζον τὰ παιδία, ὁ Γουσταῦος ἐκάγχασε γέλωτα θλιβερόν, καὶ ὠθῶν καὶ ὠθούμενος ἐξῆλθε τῆς ἐκκλησίας.

Διῆλθε τὸ χωριὸν, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν κατήφορον τὸν ἄγοντα εἰς Συνάραν. Ἡ καρδιά του ἦτο βαρεῖα, ἐσυλλογίζετο τὴν Ἰναρίμην, καὶ εἰς τὰς θλιβεράς του σκέψεις ἀνεμηνύετο ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀπαθούς, βλακῶδους ὕφους τῆς χωρικῆς νύμφης καὶ τῆς στεφανωμένης κεφαλῆς τοῦ παραζαλισμένου γαμβροῦ. Τίς οἶδεν! Ἴσως ἢ σκηνὴ ἐκεῖνη ἦτο ἡ ἀληθὴς εἰκὼν τοῦ συζυγικοῦ βίου, — ὅχι τὸ ἰδεώδες τοῦ ὁποίου τὴν πραγματοποιήσιν ἠθέλησε νὰ ἐπιδιώξῃ.

Ὅτε ἐπλησίαζε πρὸς τὸ Κάστρον, ὁ Γουσταῦος παρήτησε τὸν δρόμον καὶ ἀναρριχώμενος ἐπὶ τῶν βράχων ἀνέβη εἰς ἓν ὕψωμα. Ἐκεῖ ἐξήπλωθη καὶ ἐβλεπε τὸ ὑπὸ τῆς ἐσπέρας σκιαζόμε-

νον πέλαγος. Ἡ ἡμισέληνος ἤρχιζε νὰ λάμπῃ εἰς τὸν ὀρίζοντα καὶ τὰ ἄστρα ἐφαίνοντο ὡς σταγόνες πυρὸς κρεμάμεναι ἀπὸ τὸ στερέωμα. Τὴν σιωπὴν διέκοπτε μόνον ἀπὸ μακρὰν ὁ κρότος τῶν χειμάρρων εἰς τὰς μαρμαρίνας κοίτας των καὶ οἱ κώδωνες τῶν ποιμνίων τὰ ὅποια οἱ βοσκοὶ ὠδήγουν εἰς τὰς μάνδρας. Ποῦ καὶ ποῦ ἐρωτίζετο κανὲν παράθυρον μακρὰν, καὶ ἀνεπόλει ὁ Γουσταῦος διηγήματα πρὸ ἐτῶν πολλῶν ἀγνωσθέντα, ὅπου τὸ φῶς εἰς τὸ παράθυρον ἦτο σύνθημα πρὸς ἐραστὴν ἢ σημεῖον πρὸς σύζυγον διωκόμενον. Ἡ σκέψις τῆς μελλούσης ἐρημώσεως του ἐπλημμύριζε τὴν ψυχὴν του. Ἐν μόνον παράθυρον ἤθελε νὰ ἴδῃ φέγγον δι' αὐτόν, ἀλλ' ἐκεῖνο θὰ μείνῃ σκοτεινὸν διὰ παντός! Ἠγέρθη διὰ μιᾶς μὲ ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀφήσῃ τὴν λύπην νὰ τὸν κυριεύσῃ. Κατέβη διὰ μέσου βάτων καὶ ἀκανθῶν ἀπὸ τὸν βράχον καὶ ἐξηκολούθησε μὲ βῆμα ταχὺ τὸν πρὸς τὴν Συνάραν κατήφορον.

Ὁ Μῆτρος τὸν εἶδε διαβαίνοντα μὲ τὰ χεῖλη σφυγμένα, μὲ τὰ βλέμματα ἀρηρημένα. Τὸν παρετήρησε σιωπῶν καὶ ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς τοὺς γνωστούς μας φίλους του

— Ἐρχεται ἀπὸ τὴν Μουσουλοῦν, εἶπε. Τὰ ἔμαθα. Γρήγορα θὰ ἔχωμεν γάμους.

— Καλοκαμωμένος ἄνθρωπος, ὑπέλαθεν ὁ Γιάννης.

— Καλοκαμωμένος, ἐπανέλαθεν ὁ Μῆτρος, ἀλλὰ παίρνει καὶ ὠραίαν γυναῖκα. Τὸ μόνον κακόν τῆς, ὅτι ἔχει ὑψηλὰ τὴν μύτην καὶ φέρνει ἀπὸ τὴν Σύραν τὰ φορέματά της.

— Εἶναι ὁμῶς προκομμένη, παρετήρησεν ὁ Μιχάλης. Δὲν βλέπεις τί ὠραία γράφει τὰ γράμματα τῶν γυναικῶν μας; Δὲν ἤξεύρω τί θὰ κάμουν ὅταν μᾶς φύγῃ.

Εἰς τὸ προαύλιον τῆς οἰκίας ὁ Γουσταῦος ἐπέρασε πλησίον τοῦ Ἀριστείδου χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὸ λοξὸν βλέμμα του. Παρέκει δὲ ἡ καλόκαρδη Ἀνουτσιάτα, μὲ τὰ μανίκια σηκωμένα, ἔδενε ἐντὸς ἄσπρου πανίου τὴν μιζύθραν τῆς. Ὁ Γουσταῦος τὴν ἐπλησίασε καὶ μὲ φωνὴν προδίδουσαν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς του

— Φεύγω, εἶπε.

Ἡ ἀγαθὴ γραῖα ἀπέθεσε τὴν μιζύθραν, ἐσφόγγισε τὰς χεῖρας εἰς τὴν ποδιάν της καὶ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ νέου.

— Ὁ Θεὸς μαζῆ σου, παιδάκι μου. Τὰ ἔμαθα ὄλα. Καὶ ὁμῶς διατί' νὰ φύγῃς, δὲν τὸ ἐκατάλαθα. Ἄς ἦσαι Τοῦρκος. Δὲν σε κάμνομεν Χριστιανόν, ἀν ἀγαπᾷς τὴν Ἰναρίμην;

— Ἄν τὴν ἀγαπᾷ! ἀνέκραξεν ὁ Γουσταῦος.

— Ἀποῦ ὁμῶς πρέπει καὶ καλὰ νὰ φύγῃς, ἐπανέλαθεν ἡ γραῖα, πήγαινε τώρα καὶ ἔχει ὁ Θεός! Ἐγὼ σ' ἔχω 'ς τὴν καρδιάν μου, ἐπρόσθεσε μὲ προφανῆ συγκίνησιν.

Ὁ Γουσταῦος ἠσθάνθη τὰ δάκρυα πολὺ πλησίον εἰς τὰ βλέφαρά του. Ἐστράφη διὰ μιᾶς καὶ ἐβάδισε πρὸς τὴν οἰκίαν. Εἰς τὴν αἴθουσαν ἤρε τὸν Κορ Τελάχαν περιπατοῦντα ἄνω καὶ κάτω μὲ ἀνήσυχα βήματα.

— Λοιπόν, Κύριε Τελάχα, εἰσθε ἀλόνητος; Πρέπει νὰ ἀναχωρήσω χωρὶς ἐλπίδα ἐπιστροφῆς;

— Πρέπει, εἶπε σοβαρῶς ὁ γέρον. Οὔτε σύ οὔτε ἐγὼ δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀλλάξωμεν τὴν καταγωγὴν σου.

Ὁ Γουσταῦος δὲν ἐπερίμενε ἄλλην λέξιν. Εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐσύναξε μὲ βίαν τὰ πράγματά του, καὶ ἐπέστρεψε εἰς τὴν αἴθουσαν κρατῶν τὸν σάκκον του ἑτοιμόν.

— Πῶς θὰ ὑποφέρῃ τὴν λύπην της, ἠρώτησε δειλῶς.

— Εἶνε δυνατὴ καὶ γενναία. Ὅσα τὴν ὑπερνικήσῃ.

— Ἀλλά, δι' ὄνομα Θεοῦ, δὲν λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν τί αἰσθάνεται μία νέα; Ποία δύναμις ἠμπορεῖ νὰ διαλύσῃ ἢ νὰ καταβάλλῃ τῆς καρδίας τὰς ὁρμᾶς; Τὴν ἔνωσιν δύο ψυχῶν ποῖος φραγμὸς ἠμπορεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ; Θυσιάζετε τὴν εὐτυχίαν της χάριν τῆς πατριωτικῆς σας ἀλαζονίας!

Ὁ Κορ Τελάχας ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τὴν χεῖρά του καὶ εἶπεν ἡσύχως:

— Δὲν γίνεται ἀλλέως. Μᾶς δεσμεύουν ἀμετακλήτως δεσμὰ ἱερώτερα ἀπὸ πᾶσαν ὑπαγόρευσιν τῆς καρδίας. Ὑπάρχουν παραδόσεις προγονικαὶ ἰσχυρότεραι πάσης ἀντιρρήσεως, — ὑπάρχουν ἐξευτελισμοὶ τοὺς ὁποίους δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς ν' ἀντιμετωπίσῃ, ὅσον ἐλεύθερος προλήψεως καὶ ἂν εἶνε. Ἐὰν ἦσαν ἀλλέως τὰ πράγματα, θὰ τὸ εἶχα τιμὴν μου καὶ θὰ τὸ ἐθεώρουν εὐτυχίαν τῆς θυγατρὸς μου, νὰ σοῦ τὴν δώσω. Τώρα δὲν γίνεται. — Ὁ ἀναχωρήσῃς, καὶ θὰ μᾶς λησμονήσῃς. Ἀλλ' ἔσο βέβαιος, ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεισαι, ὅτι αἱ εὐχαὶ μας σὲ συνοδεύουν.

— Ἀπεχαιρετίσθησαν ὡς φίλοι παλαιοὶ καὶ ἀπεχωρίσθησαν. Ὁ Ἀριστείδης ἐπερίμενε εἰς τὴν αὐλήν μὲ δύο ζῶα ἑτοιμα. Ἀνέβη ὁ Γουσταῦος εἰς τὸν ἡμιόνον καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ αὐξάνοντος σκότους τῆς ἐσπέρας ἀπεμακρύνθη τῆς Συνάρας, διευθυνόμενος πρὸς τὴν πόλιν.

Τὴν ἐπιούσαν ἐτάραξε τὴν πένθιμον ἡσυχίαν τοῦ Κορ Τελάχα ἡ παραζαλισμένη ἐπιστολὴ τὴν ὅποιαν ὁ ἀδελφὸς του Κωνσταντῖνος ἔγραψε τὴν παραμονὴν τῆς μονομαχίας του μὲ τὸν Σταύρον. Τὴν συνώδευε δὲ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ γενναίου ὑπολοχαγοῦ, περιγράφουσα πομπωδῶς τὰ τῆς μονομαχίας. Ὁ Μιλτιάδης καθησύχαζε τὸν Κορ Τελάχαν ὡς πρὸς τὴν πλῆγὴν τοῦ ἀδελφοῦ του. Δὲν ἦτο ἐπικίνδυνος, ἀλλ' ὅπως δῆποτε ἢ

θεραπεία ἀπῆται χρόνον καὶ θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἂν ἀπεφάσιζεν ὁ Κ^{ος} Τελάχας νὰ ἔλθῃ οἰκογενειακῶς εἰς Ἀθήνας.

— Ἐχει ἀνάγκη ἀλλαγῆς ἡ Ἰναρίμη, ἐσκέφθη ὁ γέρον. Πηγαίνωμεν εἰς Ἀθήνας!

Ἐπεβίβασθησαν λοιπὸν ἐπὶ τοῦ πρώτου διὰ Πειραιᾶ ἀτμοπλοίου, ὁ δὲ γέρον ἐχάρη βλέπων ὅτι ἡ Ἰναρίμη ἔστρεψε περίεργον τὸ βλέμμα εἰς τὰ περὶ αὐτὴν καὶ ἐθεώρησε τούτο ὡς καλὸν οἰωνόν.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Ροδόλφος καὶ Ἀνδρομάχη.

Παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς. Ἡ ὁδὸς Ἐρμού πατεῖς με πατῶ σε. Ὁ κόσμος φωνάζει, γελᾷ, συνωθεῖται. Βοῆ καὶ σύγχυσις! Ροκάσαι ἐδῶ, σφουρίκτραι ἀπ' ἐκεῖ. Ὁ θόρυβος καὶ ἡ κίνησις ζαλίζουν καὶ ὄρασι καὶ ἀκοήν. Ἄλλ' οἱ Ἀθηναῖοι φαίνονται μεθυσμένοι ἀπὸ εὐχαρίστησι. Τινὲς φέρουν ἀνθοδέσμας, ἄλλοι τρώγουν γλυκύσματα, καὶ γελοῦν καὶ συνωθοῦνται εὐθύμως. ὦ! τί θέαμα παραδόξον καὶ ἔλσεινόν ἡ ἑορτάσιμος στολὴ πόλεως Ἀνατολικῆς! Πόσον κουραστικὴ ἡ θορυβώδης εὐθυμία τῆς, πόσον ἀπέλιπτικὴ ἡ ἄρρυθμὸς τῆς ἐπίδειξις. Καὶ γύνει παντοῦ ὁ δυνατὸς ἥλιος τὸ θερμὸν φῶς του, χωρὶς ἔγνος σκιάς ὅπου ν' ἀναπαυθῆ ὁ πονῶν ὀφθαλμὸς, καὶ πληροὶ τὸν ἀέρα ἡ ἀδιάκοπος βοὴ τῶν φωνῶν, καὶ προσβάλλονται δυσαρέστως ὅλαι αἱ αἰσθήσεις συγχρόνως.

Ἐνεοὶ καὶ ἐντόπιοι, ὅλοι ἦσαν ἔξω. Ἴδού, ἀναγνωρίζομεν μεταξὺ τοῦ πλήθους παλαιὸς γνωρίμους. Ὁ Ροδόλφος Ἐρενστάιν, ἀπωθὼν μὲ τοὺς ἀγκωνάς του ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ, ἀνοίγει τὸν δρόμον καὶ στρέφεται ὀλονὲν μὲ ὕψος προστατευτικὸν πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην μὲ τοὺς ὠραίους ὀφθαλμούς τῆς ἀστράπτοντας ἀπὸ εὐχαρίστησιν, τοὺς ὀφθαλμούς τοὺς ὁποίους εἶδομεν δακρυσμένους καὶ ἐντροπαλοὺς εἰς τὸν χρόνον τῆς Κυρίας Ἰαροβίσκη. Πόσον εὐτυχεῖς καὶ ἀμοιβαίως ἐνθουσιασμένοι φαίνονται καὶ οἱ δύο τῶν. Ἴδού, ἐπισθὲν τῶν, καὶ ὁ ἐνδοξὸς Μιλτιάδης σύρων εἰς τὸν βραχίονά του τὴν παχέαν, ἀσθμαίνουσαν μητέρα του. Ὑπῆρξε ποτὲ κατακτητῆς ἐπιβλητικώτερος, ἦρωας ἐπιδεικνύων μεγαλοπρεπέστερον τὸν ἥρωισμόν του; Πῶς ἦτο δυνατὸν ν' ἀκούη τις τὴν σφοδρὰν σπάθην του κτυπῶσαν τὴν γῆν, — πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ βλέπῃ τὰ κόκκινα πτερὰ τοῦ λοφίου του σειόμενα ὑπεράνω τοῦ εὐγενεῦς μετώπου του, καὶ νὰ μὴ εὐχαριστῇ τὸν Παντοδύναμον ὅτι δὲν ἐπλάσε περισσοτέρους τοιοῦτους ἦρωας, — διότι τότε τί θὰ ἐγίνετο ὁ κόσμος, — ποῖος θὰ ἀπέμενε ζωντανός!

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀντὶ νὰ σφάξῃ Τούρκους,

ὁ ἦρωας ἤρκειτο εἰς τὸ νὰ σφάξῃ καρδίας γυναικῶν. Στρήθων τὸν ἀνδρικὸν μύστακα, ἐφαίνετο ἐπιβλέπων πατρικῶς τὸ προπορευόμενον νεαρὸν ζεῦγος, ἀλλὰ τὸ ἀνήσυγον βλέμμα του ἀνεζήτει παντοῦ τὸ τελευταῖόν του θῦμα, τὴν δεσποινίδα Μέρην Περπινιάνη, ἐνῶ ἡ μήτηρ του συρομένη μὲ κόπον εἰς τὸ πλευρόν του, ἀνέπνεε βαρέως. Καὶ ἔλεγεν ἐπανειλημμένως «πῶ, πῶ, τί κόσμος;» καὶ ἐσπόγγιζε ἀδιακόπως τὸν ἰδρωτὰ ἀπὸ τὸ παχὺ πρόσωπόν της.

Ἐν τούτοις ὑπεράνω τοῦ προπορευομένου νεαρῶ ζεύγους ἐπτερυγίζεν ἀόρατος ὁ Ἔρως. Τὸν Ροδόλφον ἐκυρίευσ ἡδυπαθὴς ταραχὴ, ἀπληλαγμένη ὁμῶς πάσης τρικυμιώδους ὀρμῆς. Ἡ νεανικὴ του ψυχὴ παρεδίδοτο χωρὶς ἐπιφύλαξιν εἰς τὴν τέρψιν τοῦ αἰσθηματός του. Ἦτο ἀπόλαυσις γλυκεῖα δι' αὐτὸν νὰ εὐρίσκειται πλησίον τῆς Ἀνδρομάχης, ν' ἀκούη τὴν φωνὴν της, νὰ ἀναπαύῃ τὰ εὐχαριστημένα του βλέμματα εἰς τὸ πρόσωπόν της, εἰς τοὺς ὠραίους προπάντων ὀφθαλμούς της. Ὑπῆρξέ ποτε τρυφερότερον, ἀθωότερον εἰδύλλιον; Τί κριμα ὅτι δὲν ἠδύναντο ἀμέριμοι καὶ ἀτάραχοι νὰ κούψωσι τὴν εὐδαιμονίαν τῶν εἰς τὴν σκιάν τῶν δασῶν, νὰ ζήσωσι τὸν βίον τῆς φύσεως, μακρὰν τῆς τύρβης καὶ τῆς πίσεως τοῦ πολιτισμοῦ, προφυλαγμένοι ἀπὸ τοὺς ταραχώδεις περισπασμούς τῶν παθῶν.

Ἐἶχον ἤδη προχωρήσει εἰς τόσῃν οἰκειότητα ὥστε νὰ προσαγορεύωνται ἀμοιβαίως χωρὶς τὰς οἰκογενειακὰς τῶν ἐπωνυμίας: Mademoiselle Ἀνδρομάχη καὶ Monsieur Rodolphe. Ἀλλὰ καὶ τὸ Mademoiselle καὶ τὸ Monsieur ἤρχιζον ἐνίοτε νὰ λησμονῶνται, καὶ συνώδευεν ἐρυθθημα εὐφρόσυνον εἰς τὰς παρεῖς καὶ τῶν δύο τὸ ἐκρεῦγον ἀπὸ τὰ χεῖλη Ἀνδρομάχη ἢ Ροδόλφε. ὦ εὐτυχῆς, ἀσυλλόγιστη νεότης! Ἐὰν τῆς καρδίας οἱ παλμοὶ ἦσαν πάντοτε τόσον ἀθῶοι, ἐὰν τῶν παθῶν ὁ ἀναθρασμὸς δὲν ἐσάλευε περισσότερο τὰς ψυχὰς, ὅποια ὕασις ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρικυμιῶν τοῦ βίου θὰ ἦτο ἡ περίοδος τοῦ ἔρωτος!

— Δὲν σὰς ζαλίζει ὅλη αὐτὴ ἡ κίνησις καὶ ἡ βοή, Mademoiselle Ἀνδρομάχη, ἠρώτησεν ὁ νέος.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη μειδιῶσα καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ θαυμάζῃ τὰ περὶ αὐτὴν. Δὲν εἶναι ὠραία αὐτὰ τὰ ἄνθη;

— Μοῦ φαίνονται ὠραῖα ἀφοῦ σὰς ἀρέσουν! Πόσον χαίρω, ἐπρόσθεσε, ὅτι ἀγαπάτε τὰ ἄνθη.

— Διατί, ἠρώτησεν ἡ Ἀνδρομάχη.

— Διότι εἰς τὸν κηπὸν μας—εἰς τὴν πατρίδα μου, — ἔχομεν τόσα ἄνθη! Εἶναι ὠραία ἐκεῖ Mademoiselle Ἀνδρομάχη. Φαντασθῆτε δάσος ἐκτεταμένον—ὅλον σκιά καὶ σιωπὴ. Πῶς ἤθελα νὰ τὸ ἐβλέπατε, — νὰ σὰς δεῖξω ἐκεῖ τοὺς ἀγαπημένους περιπάτους τῆς μητρός μου. Πῶς

ἤθελαι ἀγαπήσει τὴν μητέρα μου, ἂν τὴν ἐγνωρίζατε. Ἦτο τόσο καλὴ, τόσο γλυκεία, τόσο εὐγενική. Ὡ, πῶς μου λείπει! Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ συνειθίσω ὅτι δὲν τὴν ἔχω πλέον. Κάποτε τὴν νύκτα ἐξυπνῶ καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι τὴν ἀκούω νὰ ἐμβαίη εἰς τὸ δωμάτιόν μου, — αἰσθάνομαι τὸ τρυφερόν της φιλίμα εἰς τὸ μέτωπόν μου, — καὶ εἶναι τόσο σκληρόν ἔπειτα νὰ βλέπω ὅτι ἦτο φαντασία!

Ἡ φωνὴ του ἔτρεψε καὶ ἐσκιάσθησαν οἱ ὄφθαλμοί του. Ἡ Ἀνδρομάχη ἔσφιξε ἀκουσίως τὸν βραχίονά του καὶ δάκρυ συμπαθείας ὑγράνε τὸ βλέφαρόν της.

— Κοντὰ σας λησμονῶ τὴν ἐρημίαν μου, ἐψιθύρισε. Ἀχ, πῶς θὰ σὲ ἠγάπα ἡ μητέρα μου! Ἄλλ' ὡσὰν νὰ ἐφοβοῦντο καὶ οἱ δύο τῶν τὸν ἑαυτὸν τῶν, ἔσπευσαν ν' ἀλλάξουν ὀμιλίαν.

Πλησίον τῆς Καπνικαρέας, ὅπου τὸ πλήθος ἦτο πυκνότερον, ἐχωρίσθησαν πρὸς στιγμὴν ἀπὸ τὴν συνοδείαν τῶν. Ἡ Κυρία Καραπούλου παρεζαλίσθη ἄμα δὲν τοὺς εἶδεν ἐμπρὸς της.

— Τί ἔγειναν, Μιλτιάδη; Παναγία μου! Ποῦ εἶναι ἡ Ἀνδρομάχη; Ἄν τοὺς ἔχασαμεν θὰ μοῦ ἔλθῃ λιγοθυμιά!

— Ἠσύχασε μαμά, εἶπεν ὀπισθὲν της ἡ Ἀνδρομάχη γελῶσα. Μὰς ἔσπερζαν ἀπὸ τὸ πεζοδρόμιον καὶ ἐμείναμεν ὀπίσω.

Καὶ ἔστρεψε ταχὺ βλέμμα συνεννοήσεως πρὸς τὸν Ροδόλφον ὡς πρὸς συνένοιχον.

— Καλὰ Ἀνδρομάχη. Ἐλα τώρα μαζὶ μου, πηγαίνωμεν καὶ ὁ Κύριος Ἐρενστάιν θὰ μὰς κάμῃ τὴν χάριν νὰ ἔλθῃ ἔπειτα μετὰ τὸν Μιλτιάδη νὰ πάρῃ ἓνα καρέν.

Ὁ Ροδόλφος δὲν εἶχε λόγους διὰ νὰ εἶναι δυσηρεστημένος. Ὑπέκυψε ἀγογγύστως εἰς τὴν ἀποπομπὴν του, ἔκαμε βαθεῖαν υπόκλισιν εἰς τὰς δύο κυρίας, μετὰ μειδίαμα εὐχαριστήσεως εἰς τὰ χεῖλη, καὶ τὰς εἶδε ἀπομακρυνόμενας δι' ὁδῶν ἡσυχωτέρων.

— Je crois c'est assez, εἶπεν ὁ Μιλτιάδης ἄμα ἔμειναν μόνοι, ἀφοῦ εἰς μάτην ἔρριψε γύρω καὶ πάλιν τὰ βλέμματα πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς δεσποινίδος Περπινιάνη.

Ὁ Ροδόλφος ὁ ὁποῖος δισεκέδαζε πάντοτε μετὰ τὰ κολοβά γαλλικὰ τοῦ Μιλτιάδου, παρεδέχθη τὴν γνώμην του καὶ διασχίσαντες τὸ πλήθος οἱ δύο ὁμοῦ εὐρέθησαν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος.

— Νὰ πάρωμεν ἐδῶ ἓνα καρέν; ἠρώτησε γαλλιστὶ ὁ Μιλτιάδης θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ μιᾶς τῶν ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου ἐκεῖ τραπεζῶν ἐνὸς καφενεῖου.

— Ὅχι, ἐδῶ. Καλλίτερα εἰς τὴν οἰκίαν σας, εἶπεν ὁ Ροδόλφος γελῶν.

Ἄλλ' ὁ γέλως τοῦ νέου Αὐστριακοῦ δὲν πολυάρσεν εἰς τὸν ὑπολογιστὸν. Ἠδύνατο νὰ παρα-

δεχθῆ ὅτι τὰ γαλλικὰ του δὲν ἦσαν περίφημα, ὄχι ὁμοῦ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ τοῦ τὰ γελοῦν. Συνωφρῶθη καὶ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν προκλητικῶς. Ἄλλ' ὁ Ροδόλφος μετανοῶν καὶ φοβισμένος ἤρπασε φιλικῶς τὴν χεῖρά του.

— Ὅχι, φίλε μου, μὴ θυμόνης, ἀνέκραξε. Καὶ πλήρης συγκινήσεως. — Ὡ, ἐπρόσθεσε, ἔαν ἤξευρες...

Ἄλλὰ πῶς ν' ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν του εἰς τὸν ἀδελφόν τῆς Ἀνδρομάχης ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε μέσον συνεννοήσεως; Τὰ Ἑλληνικὰ του ἦσαν ὀλιγώτερα ἔτι ἀπὸ τὰ Γαλλικὰ τοῦ Μιλτιάδου, εἰς δὲ τὰ Γερμανικὰ αἱ γνώσεις τοῦ γενναίου ὑπολογιστοῦ περιορίζοντο εἰς τὸ Trinken Sie Wein καὶ εἰς τὸ Hoch. Ἄλλὰ μ' ὄλας αὐτὰς τὰς γλωσσικὰς δυσχερείας, ἐξηκολούθησε ζωηρὰ ἡ συνομιλία. Ὁ Μιλτιάδης τὰ ἔλεγεν εἰς τὴν γλώσσάν του, ὁ δὲ Ροδόλφος γαλλιστὶ. Τὰ περισσώτερα ἔμειναν ἀκατάληπτα ἐκατέρωθεν, ἀλλ' ὁμοῦ ὁ Μιλτιάδης ἐντὸς τοῦ κυκεῶνος ἐκείνου κατῴρθωσε νὰ συλλάβῃ λέξεις τινὰς πλήρεις σημασίας: *Notre soeur, καὶ j'aime, καὶ épouser.*

— Τὴν Ἀνδρομάχην θέλει, εἶπε καθ' ἑαυτὸν. Καλὸς γαμβρός, ἀλλὰ δὲν θὰ θελήσῃ ὁ θεὸς του. Ἐγὼ ὁμοῦ ἄς δώσω τὴν συγκατάθεσίν μου ὑπὸ ὄρου.

— Vous,—épouser—ma soeur, ἠρώτησε βραδέως, μετὰ ὕψος πατρικόν.

— Ναί, ἀνέκραξεν ἐνθουσιῶν ὁ Ροδόλφος. Τὸ ἐπιθυμῶ μετὰ ὅλην μου τὴν ψυχὴν!

— Ah! εἶπεν ὁ Μιλτιάδης, καὶ ἐκοντοστάθη, πρὸς μεγάλην τοῦ ἀνυπομένου μνηστῆρος στενωχωρίαν. Ἐπὶ τέλους ἐπρόσθεσε λακωνικῶς τὸ ἐρώτημα: *votre oncle?*

Ὁ Ροδόλφος ἀπεκρίθη μετὰ χεῖμαρρον διαβεβαιώσεων, ἐκ τῶν ὁποίων οὔτε λέξιν ἐκατάλαβε ὁ Μιλτιάδης. Εὐτυχῶς, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ὁδὸν Σταδίου εἰσῆρχοντο εἰς μιὰν τῶν καθέτων ὁδῶν τῶν ἀγούσων πρὸς τὸν Λυκαβητόν, συνήτησαν καταβαίνοντα ἐκεῖθεν τὸν μικρὸν τὸ δέμας Θεμιστοκλῆ, τεντωμένον, κορδωμένον καὶ στολισμένον κατὰ τὸ σύνθημα. Ὁ Μιλτιάδης δέκοψε τὸν δρόμον του δι' ὀρηκτικῆς χειρονομίας καὶ τὸν διέταξε νὰ προσέλθῃ ἀρωγός του ὡς διερχομένου. Ὁ Θεμιστοκλῆς, ὑπερήφανος δι' αὐτὴν τοῦλάχιστον τὴν ὑπεροχὴν του ἀπέναντι τοῦ ἀρεϊμανίου πρωτοτόκου του, ἐξεδίπλωσε τὰ γαλλικὰ του χαιρετῶν χαριέντως τὸν κύριον Ἐρενστάιν καὶ προσφῆρων τὰς ὑπηρεσίας του. Οὕτω διελύθη τὸ νέφος τῆς ἀμηχανίας, — τὸ μέτωπον τοῦ Μιλτιάδου ἐγαλήνευσε, καὶ οἱ γαλανοὶ ὄφθαλμοὶ τοῦ Ροδόλφου ἐξέφρασαν αἰσθημα ἀνακουφίσεως. Ὁ δὲ μικρός Θεμιστοκλῆς λυγίζων τὸν λαιμόν του, σείων τὴν ράβδον του καὶ μειδίων φιλαρέσκως, ἐνόμιζε ὅτι ἐφαίνετο ἀληθῆς παρισινός. Ἄλλ' ὁ Ροδόλφος ἤρχιζε τώρα νὰ συναισθάνεται ἀόριστον αἰ-

σθημα φόβου καὶ ἀνησυχίας. Ἦτο ἀρὰ γε τόσο βέβαιον ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίσῃ μόνος περὶ τῆς τύχης καὶ τοῦ μέλλοντός του; Ἄλλ' ἦτο τόσο γλυκεία καὶ εὐμορφή ἡ Ἀνδρομάχη, καὶ τὴν ἠγάπα τόσο!

Οἱ δύο ἀδελφοὶ κατευχριστημένοι, πρώτην δὲ σορὰν εἰς τὴν ζωὴν τῶν σύμφωνοι καὶ οἱ δύο, ταχθέντες ἐκατέρωθεν τοῦ Ροδόλφου τὸν παρῶτρυνον διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ ἀνέβαινον οἱ τρεῖς ταχέως τὰ ἀστρώτους ὁδοὺς πηδῶντες τὰ ρυάκια, μέχρις οὐ ἐφθασαν ἐνώπιον τῆς γνωστῆς ὑαλίνης θύρας.

— Μαρία, διέταξεν ὁ Μιλτιάδης. Εἰπέ τῆς μητρός μου νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν σάλαν.

— Κυρία, ὀρίστε εἰς τὴν σάλαν, ἐκραύγασεν ἡ Μαρία κάτω ἀπὸ τὴν θύραν, ἐνῶ τὴν ἔκλειε, καὶ ἀνεσῆκωσε τὰ μαλλιά της ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ παρατηρήσῃ καλλίτερον τὸν Ροδόλφον.

— Τὴν Ἀνδρομάχην θέλει, μοῦ φαίνεται, καὶ ὄχι τὴν κυρίαν, ἐψιθύρισε.

Ἡ Κυρία Καραπούλου, ἀσθμαίνουσα καὶ φρασάσα, ἦλθε ἀπὸ τὴν τραπεζαρίαν, συνοδευομένη ἀπὸ τὴν Ἰουλίαν.

— Δὲν χρειάζεσαι ἐδῶ, Ἰουλία, ἐφώναξεν ὁ Μιλτιάδης.

— Δὲν χρειάζεσαι ἐδῶ, Ἰουλία, ἐπανέλαθε καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπωφελούμενος τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀποσβολώσῃ τὴν ἀδελφὴν του ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ πρωτοτόκου.

Ἄλλ' ὁ πρωτότοκος δὲν ἐπέτρεπε τὸν σφετερισμὸν ἐξουσίας ἐνώπιόν του, οὔτε ἀνείχετο ἀπηχῆσεις τῶν κερυνῶν του. Ἐστρεψε βλέμμα ὀργίλον πρὸς τὸν Θεμιστοκλῆ, ἀλλ' ἡ παρουσία τοῦ Ροδόλφου κατηύνασε τὴν ἀγανάκτησίν του, καὶ ὅτε οἱ μέλλοντες νὰ συμβληθῶσι καὶ ὁ ταπεινός διερχομένου τῶν ἐκάθισαν, τοῦ Μιλτιάδου τὸ πρόσωπον ἐξέφραζε μόνην τὴν γαληνιαίαν ἀξιοπρέπειαν σοβαροῦ οἰκογενειάρχου.

— Ὁ Κύριος Ροδόλφος Ἐρενστάιν, εἶπε, μὰς ζητεῖ τὴν Ἀνδρομάχην.

— Παναγία μου! ἀνέβόησεν ἡ Κυρία Καραπούλου, προσποιουμένη ἐκπληξίν ἄρατον διὰ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπερίμενε πρὸ ἡμερῶν.

— Λέγει ὅτι ὁ θεὸς του δὲν θὰ κάμῃ δυσκολίας καὶ ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ ἐμπόδιον, ἐπρόσθεσε ὁ Μιλτιάδης.

— Καὶ ὅτι δὲν τὸν μέλει διὰ πρᾶγμα, διότι εἶναι ἀνεξάρτητος αὐτός, εἶπε καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς, προκαλέσας οὕτω βλέμμα φλογερῶς περιφρονητικόν ἀπὸ τὸν τουρκομάχον ἥρωα.

— Παναγία μου! Μετὰ μεγάλην μου χαρὰν! Ἀγαπητὴ μου κύριε Ἐρενστάιν! . . . Εἶναι εὐτυχία μου νὰ σὰς δώσω τὴν Ἀνδρομάχην. . . τὴν κόρην μου.

Καὶ ἐγερθεῖσα, ἐνηγκαλίσθη καὶ ἐφίλησε ἡχη-

ρῶς τὸν δυστυχῆ Ροδόλφον, ὁ ὁποῖος ἐξαλίσθη καὶ τὰ ἔχασε ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς τοιαύτης μητρικῆς τρυφερότητος, τὴν ὁποῖαν ἐπηκολούθησαν γενικαὶ ἐνδείξεις χαρᾶς καὶ ἀγάπης. Ὁ Μιλτιάδης ἐθλίψε τὰς χεῖρας καὶ ἠσπᾶσθη τὰς δύο παρειὰς τοῦ γαμβροῦ, μετ' αὐτὸν δὲ καὶ ὁ μικρός Θεμιστοκλῆς.

— Εἰσθε πολὺ καλοὶ δι' ἐμέ, εἶπεν ὁ Ροδόλφος πλήρης ταραχῆς καὶ συγκινήσεως. Θὰ εἶναι τιμὴ καὶ εὐτυχία μου νὰ φανῶ ἄξιος πάντοτε τῆς ἀγάπης σας.

Ἡ Κυρία Καραπούλου ἐξῆλθε τοῦ δωματίου διὰ νὰ προετοιμάσῃ, κατ' εἰσήγησιν τοῦ Μιλτιάδου, γλυκὰ καὶ ροσόλια, ἐπανῆλθε δὲ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν μετὰ τὴν Ἀνδρομάχην.

— Ἀνδρομάχη, ἰδοὺ ὁ σύζυγός σου, εἶπεν ὁ Μιλτιάδης μετὰ σχῆμα θεατρικόν.

Ὁ Θεμιστοκλῆς ἐστέναξε βαθέως καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του ὅπου ἐκλείσθη μεμψιμοιρῶν συλλογίζομενος τὴν νέαν τῆς παρέκαι ὁδοῦ καὶ ἤρχισε ἀμέσως νὰ τυρανῆ τὰς χορδὰς τοῦ βιολίου του πρὸς παραμυθίαν τοῦ ψυχικοῦ του ἄλγους. Ὁ Μιλτιάδης νεύσας εἰς τὴν μητέρα του ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς τῆς αἰθούσης, τὸν ἠκολούθησε δὲ καὶ ἡ κυρία Καραπούλου προσασθεῖσα δῆθεν ὅτι πηγαίνει νὰ φέρῃ τὴν Ἰουλίαν.

Οἱ δύο νέοι ἔμειναν μόνοι, ἐντροπαλοὶ καὶ δειλοὶ. Τοὺς ἐτρόμαξε τὸ πρῶτον αὐτὸ tête-à-tête. Ἡ Ἀνδρομάχη ἠσθάνετο τὴν καρδίαν της συστελλομένην καὶ ὁ Ροδόλφος ἤκουε τῆς ἰδικῆς του καρδίας τοὺς παλμούς. Τὴν ἐκύτταξε μετὰ βλέμμα παρακλητικόν, ἀλλ' ἐκείνη δὲν ὕψονε τὰ βλέφαρα.

— Ἀνδρομάχη, δὲν με φοβεῖσαι!—δὲν εἶσαι πειραγμένη, διότι,—διότι. . .

Ἐτρεμεν ἡ φωνὴ του καὶ ἐξέφραξε φόβον τὸ βλέμμα του.

— Ὅχι, ὄχι, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω τί νὰ εἰπῶ, καὶ ἐξηκολούθει ἐξετάζουσα τὸ σχέδιον τοῦ τάπητος ὑπὸ τοὺς πόδας της.

— Κύτταξέ με, Ἀνδρομάχη, καὶ εἰπέ. . . εἰπέ μου ἓνα καλὸν λόγον.

Ἦψωσε τοὺς ὀφθαλμούς της, πλήρεις τρυφερότητος.

— Εἰπέ μου. . . ὅτι με ἀγαπᾷς.

— Σ' ἀγαπῶ, εἶπε μετὰ γλυκυτάτην ἀφέλειαν.

— Ὡ Ἀνδρομάχη!

Καὶ μὴ δυνάμενος νὰ προφέρῃ ἄλλην λέξιν τὴν ἐπλησίασε τείνων τὴν χεῖρα. Ἄλλ' ἀπεσύρθη ἐκείνη ὡς νὰ ἐφοβεῖτο.

— Δὲν μοῦ δίδεις τὸ χεῖρ σου, Ἀνδρομάχη. Τὸ ἔδωκε δειλῶς, χωρὶς νὰ στρέψῃ πρὸς αὐτὸν τὸ πρόσωπον.

— Πρόφερε τὸ ὄνομά μου, ἀγαπητὴ Ἀνδρομάχη!

μυριούχου ἀμεταγείριστον καὶ ἔσωθεν κενόν, διότι τὸ πτώμα ἔκτοτε δὲν ἀνευρέθη.

Ὁ ἀναλογιζόμενος πάσας ταύτας τὰς δυσαρρεσιείας θὰ καταληφθῆ σχεδὸν ὑπὸ φόβου μὴ τυχὸν καὶ γείνη ἐκκατομμυριούχος· ὁ δὲ ἀγαπῶν ὀλίγον τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος θὰ θεωρήσῃ τοιαύτην εὐτυχίαν ὡς ἀληθῆς δυστύχημα.

Ἐγὼ τοῦλάχιστον, ἀναγνώστὰ μου, ὅστις ἔχω μέτριον εἰσόδημα καὶ δύναμαι νὰ ζῶ ἀξιοπρεπῶς ἀνευ σπατάλης καὶ ἀνευ σπουδαίων στερήσεων, δύναμαι δὲ νὰ οἰκονομῶ καὶ ἐλάχιστον ποσὸν διὰ τὸ γῆρας μου, σὲ βεβαιῶ ὅτι ἂν ἤρχετο τις σήμερον καὶ μοῦ προσέφερον ἓν ἐκατομμύριον θὰ τοῦ ἀπηύθυνα τὰς δεινότερας τῶν ὕβρεων καὶ μετ' ὀργῆς θὰ τὸν ἀπεδίωκον τῆς οἰκίας μου.

Ξ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Μορφομανία

Ἐν Παρισίῳς ὅπου ὀσημέρις αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν μορφομανῶν συνέστησαν πρὸς ἰκανοποίησιν αὐτῶν δύο «καταστήματα ἐνέσεων μορφίνης» εἰς τὰ ὅποια συνωστίζεται τὸ κοινόν. Τὸ ἓν εἶνε προσωρισμένον δι' ἀνδρας, τὸ ἄλλο διὰ γυναῖκας. Ἡ ἀστυνομία δὲν εὐρίσκει ἀφορμὴν νὰ ἐπέμβῃ διότι τὰ πάντα γίνονται ἐν τάξει. Αἱ αἰθουσαι τῶν περιμενόντων εἶνε πολυτελεῶς διακεκοσμημέναι. Διὰ τὴν πρώτην ἔνεσιν πληρώνει τις 5 φράγκα, διὰ δὲ τὰς ἐπομένους τὸ ἥμισυ. Χαρακτηριστικὸν εἶνε, ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐπισκεπτῶν συνίσταται ἐκ νέων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.

Αἱ καὶ οἰμοὶ ἔλαι ὡς θ' ἀποροφῶσιν ἢ ἐν Σικάγῳ ἔκθεσις

Τὸ ποσὸν τῶν ἀνθρώπων, οὗς θὰ χρειασθῶσιν ἐν Σικάγῳ διὰ τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν, ὑπολογίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅσον εἰς 75,000 τῶνων ἢτοι περίπου εἰς 60,000,000 ὀκάδων. Κατὰ τὴν προκηρυσσθεῖσαν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐγένοντο προσφοραὶ κυμαίνόμεναι μετὰ 2 1)2—4 δολλαρίων. Ὡς νέος μειοδότης παρουσιάζεται νῦν ἡ Staudar dil Company προτείνουσα τὴν χρῆσιν τοῦ πετρελαίου ὡς καυσίμου ὕλης καὶ ἰσχυρίζομένη ὅτι ἡ διὰ πετρελαίου θέρμανσις ἔσεται εὐθηνότερα, ἀπλουστερα καὶ καθαριότερα ἔκτος τούτου τὸ πετρελαίον θὰ χορηγῆται εἰς βαρέλια, ἅτινα θὰ καταστήσωσι περιττὴν τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἰδίων διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀποθηκῶν. Τρία βαρέλια πετρελαίου 42 γαλλόνων ἢ 150 ὀκάδων περίπου ἀντιστοιχοῦσι πρὸς ἓνα τόνον ἢ 800 ὀκάδων περίπου λιθανθρώπων. Κατὰ ταῦτα ἡ εταιρεία θὰ ἔχῃ νὰ χορηγήσῃ 225,000 βαρελίων πετρελαίου, ζητεῖ δὲ δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν 3 1)2 φράγκα. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ δεκτὴ, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα σπουδαίας ἐν γένει μεταβολῆς εἰς τὰς θεραπευτικὰς μεθόδους καὶ τὰ συστήματα.

Ὁ φασιανὸς «Ἄργος»

Ὁ φασιανὸς οὗτος εἶνε ὁ μέγιστος τοῦ εἴδους τοῦ ἔχει μῆκος μέχρι 2 μέτρων. Αἱ πτέρυγες αὐτοῦ ἀναπεπταμέναι καταλαμβάνουσι χώρον 2,50. Τὸ πτελώμα αὐτοῦ εἶνε κατεσπαρμένον διὰ μικρῶν

λευκῶν κηλίδων προσομοιάζουσῶν πρὸς ὀφθαλμούς. Τὸ πτεῖνον τοῦτο, τὸ ἐπικληθὲν ἐκ τῆς ιδιότητος ταύτης τοῦ πτελώματός του Ἄργος εὐρηταί ἐν Μαλαισίᾳ, ἐνθα συλλαμβάνεται διὰ κρίκων καὶ φέρεται νεκρὸν εἰς τοὺς ἀγρούς. Ζῶντες Ἄργοι εὐρηταί ἐν Εὐρώπῃ ἐν τῷ βοτανικῷ κήπῳ τῶν Παρισίων, ἐν τῷ ζωολογικῷ τῆς Ἀμβέρσης καὶ ἐν τῷ Πύργῳ δ' Ἀντιλλῶ ἀνήκοντι τῷ ὁμογενεῖ κ. Ροδοκανάκη.

Πληγὴ ἀλωπέκων

Ὡς γνωστὸν οἱ κάτοικοι τῆς Αὐστραλίας εἶχον ἔλθει πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς φοδερὰν στενοχωρίαν ἕνεκα τοῦ ἀπείρου καὶ συνεχῶς αὐξάνοντος πληθυσμοῦ τῶν κόνικλων, οἵτινες κατέτρωγον πᾶσαν φυτικὴν τροφήν καὶ τὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους χρήσιμον. Ἀποτυχούσης τῆς πρὸς καταστροφὴν τῶν κόνικλων ἐφαρμοσθείσης μεθόδου τοῦ Παστέρ, δι' ἐμβολιάσεως, οἱ εὐφρεῖς Αὐστραλοὶ κατέφυγον εἰς τὰς ἀλώπεκας. Πράγματι δὲ ἀριθμὸς τις αὐτῶν εἰσαχθεῖς εἰς τὸν τόπον ἔφερε βαθμῆδὸν πανωλεθρίαν εἰς τοὺς ἀτυχεῖς κόνικλους.

Νῦν ὁμοῦς ἤρχισεν ἄλλη πληγὴ διότι αἱ ἄφθονον κόνικλοῦχον τροφήν εὐρίσκουσαι ἀλώπεκες ἐποπλαπλασίσθησαν εἰς βαθμὴν δυσυπολόγιστον καὶ οὐδὲν φεῖδονται χρησίμου κατοικιδίου ζώου οὐδὲ τῶν ὀρνίθων· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πρόβατα καταδιώκονται ἀπηνῶς ὑπ' αὐτῶν· σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ κλίμα τῆς Αὐστραλίας εἶνε κατ' ἐξοχὴν εὐνοϊκὸν εἰς τὴν πλήθυνσιν τῶν ἀλωπέκων καὶ ὅτι τὸ γένος αὐτῶν ἐκεῖ κατέστη πολὺ μεγαλείτερον καὶ ἰσχυρότερον τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀλωπέκων, ἀφ' ὅπου εἶχον κομισθῆ ἀρχικῶς.

Αὐστραλικὴ ἔφημερίς ὕδουρομένη ἐπὶ τούτοις καταλήγει διὰ τῶν ἐξῆς: «Εἶνε ἀπειπιστικόν ὅτι εὐρισκόμεθα ἀπέναντι νέου ἐχθροῦ εἰσαχθέντος ὑπὸ ἀκρίτων καὶ ἐγώιστικῶν ἀνθρώπων. Ἄν δὲν λάθωμεν ταχέως δραστήρια καὶ ἐνεργητικὰ μέτρα, οὐδὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐξάπλωσιν τῶν ἀλωπέκων καθ' ὅλην τὴν Αὐστραλικὴν ἡπειρον». Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι τὸ ἐν λόγῳ μέτρον εἶνε ἀνάλογον τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τῶν ἀρουραίων προταθέντος μετὰ τὰς νυφίτσας.

P*

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς δημοτικὸν σχολεῖον ὁ διδάσκαλος λέγει πρὸς ἀμελῆ καὶ ἄτακτον μαθητὴν:

— Γὰρ νὰ βάλῃς γνώση, αὔριο ποῦ εἶνε ἑορτὴ θὰ καθύψης σπῆτι σου νὰ μοῦ γράψῃς ἑκατὸ φορὲς τὴν φράσιν: «Εἶμαι ζῶν τετράποδον» καὶ θὰ μοῦ φέρῃς τὸ χειρόγραφον ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν πατέρα σου.

- Νὰ μὴν πίνῃς νερὸ πολὺ γιατί παχναίνει.
- Ποῦ τὸ ξέρεις;
- Δὲν πᾶς νὰ ἰδῆς τὸν ἵπποπόταμο στὸ μουσεῖο.

Καλλιτεχνικὸν φιλοφρόνημα:

— Ἐσεῖς, κυρία μου, ἔχετε καὶ τὰ δύο χέρια γερά καὶ ὁμοῦ εἰσθε Ἀφροδίτη τῆς Μήλου.

ΕΑΒΙΕ ΜΑΡΜΙΕ
ὁ ἀποθανὼν ἀκαδημαϊκός

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Ἐν τῇ κώμῃ Γερακαρίῳ τῆς νήσου Ζακύνθου, σκαπτομένου ἀγροῦ, ἀνεκαλύφθησαν ἐντὸς φρέατος κεχωσμένου διάφοροι ἀρχαιότητες, ἧτοι κεφαλὴ γυναικὸς μαρμαρινή, πρόσωπον παιδός, ἀκρωτηριασμένον σῶμα ζώου περωτοῦ κτλ. Πάντα ταῦτα, καλλίστης ὡς λέγεται τέχνης, κατετέθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς ἐκεῖ Δημοσίας Βιβλιοθήκης, ἐλπίζεται δὲ ὅτι συνεχιζομένων τῶν ἀνασκαφῶν θάναυρεθῶσιν ἐκεῖ καὶ πολλὰ ἄλλα.

— Αἱ παρὰ τὴν Ἀκορόπολιν ἀνασκαφαὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου ἐκπελέγηθησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δαίρπελδ.

Φιλολογικά

Τὴν π. Κυριακὴν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγνώσθη ἡ κρίσις τῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπείας τοῦ ποιητικοῦ Φιλαδελφείου διαγωνισμοῦ ὑπὸ τοῦ εἰρηγητοῦ αὐτῆς κ. Ἀγγέλου Βλάχου. Ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν 48 ποιημάτων καὶ συλλογῶν τοῦ μὲν βραβεῖου ἔτυχε τὸ λυρικὸν διήγημα τοῦ κ. Γ. Στρατήγγῃ Ἐρως καὶ Ψυχὴ, τοῦ δὲ πρώτου ἐπαίνου ὁ Τραγουδιεὶς τοῦ Χωριῶ τοῦ κ. Κ.

Κρυστάλλῃ. Ἀποσφραγισθέντων τῶν δελτίων τὸ κοινὸν ἀνευφήμησε τοὺς ποιητὰς, προσήλθε δὲ ὁ κ. Στρατήγγης καὶ ἔλαβε τὴν δάφνην καὶ τὸ χιλιόδραχμον γέρας, δεχθεῖς τὰ συγχαρητήρια τῶν παρισταμένων.

— Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Ἀργυρῶν Γάμων τοῦ Βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Ἑλλάδος ἡ παρισινὴ «Illustration» ἐδημοσίευσεν ἐν καλλιτεχνικῷ συμπλέγματι τὰς εἰκόνας τῶν διαφόρων μελῶν τῆς Β. Οἰκογενείας, συνοδεύει δὲ ταύτας δι' ἄρθρου περὶ τῶν ἡθῶν καὶ τοῦ βίου τῆς Ἑλληνικῆς Αὐλῆς γραφῆν ὑπὸ τοῦ συντάκτου τοῦ Ἄστεως κ. Δ. Κακλαμάνου.

— Ὁ ἐν Βουδαπέστη φιλέλλην καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. I. Β. Τέλφως κατέβαλε ποσὸν 2,000 φιαρινῶν ὅπως ἐκ τῶν τόκων χορηγῆται ὑποτροφία εἰς τὸν κατ' ἔτος ἀριστεύοντα ἀκροατὴν τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνῃ Ἀνατολικῆς Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ μάθημα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης.

— Παράϊτιον πολλῶν καὶ σφοδρῶν συζητήσεων ἐγένετο τὸ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου ἀνάγνωσμα τοῦ Γέβονος περὶ τοῦ σιδήρου παρ' Ὀμήρῳ. Κατὰ τὸν ἀγγλον καθηγητὴν ἡ γένεσις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν συμπίπτει πρὸς τὸν σιδηρῶν λεγόμενον αἰῶνα διότι, ἄλλως, ἂν ὁ Ὀμηρὸς ἔζη κατὰ τὴν μυκηναίαν περίοδον, ὁ σιδηρὸς ἔπρεπε νὰ τῷ εἶνε γνωστός.

— Ὁ ἐν Ὁξωνίᾳ καθηγητῆς Οὐάρτων ἠγόρευσεν ἐν τῇ ἐν Λονδίῳ Φιλολογικῇ Ἑταιρίᾳ περὶ τοῦ μαρίου μῆ, περὶ τοῦ ἐκείνου ἀποδείξῃ ὅτι ἐν ἀρχῇ τὸ μῆ ἦτο παρ' Ἑλλήσιν ἐρωτηματικὸν καὶ οὐχὶ κρηνητικὸν ἢ ἀπαγορευτικὸν καὶ ὅτι πολλὰ διὰ τοῦ μῆ ἐκφορὰ αἵτινες νῦν ὑπολαμβάνονται ὡς βεβαιωτικά, εἶνε καθαρῶς ἐρωτηματικά.

— Ὁ κλεινὸς Βίργωβ, ὁ νέος πούτανις τοῦ ἐν Βερολίῳ Πανεπιστημίου, ἐν τῷ εἰσιτηρίῳ αὐτοῦ λόγῳ ἐκήρυξε ὑπὲρ τῆς ὁσμῆραι ἐπικρατούσης τάσεως πρὸς περιστολὴν τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, εἰπὼν ὅτι σήμερον τὰς κλασσικὰς σπουδὰς πρέπει νάντικαταστήσῃ ἢ μελέτῃ τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν «θεμελίον αὐτοτελοῦς ἀναπτύξεως, ὧν αἱ μέθοδοι εἶνε τοσοῦτον προηγμέναι, ὥστε νὰ ἐπαρκῶσι πληρέστατα εἰς πᾶσαν ἐπισκεπτικὴν καὶ σπουδαίαν ἀξίωσιν».

— Ἡ Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη τῶν Παρισίων πλησιάζει νὰ καταρτίσῃ πλήρη συλλογὴν τῶν χειρογράφων τῶν ἔργων τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ, τὰ ὅποια ἐδοκίμοσι εὐθὺς ζῶντος τοῦ ποιητοῦ. Ἠδὴ ἡ Βιβλιοθήκη κατέχει τὰ περισσότερα, ὥστε ὀλίγα ὑπολείπονται νὰ γράσῃ. Ἡ οἰκογένεια τοῦ ποιητοῦ κατέχει μόνον τὰ χειρογράφα τῶν μετὰ θάνατον ἐκδοθέντων ἔργων του καὶ ἐκείνων ἅτινα μέλλουσι νὰ ἐκδοθῶσι.

— Ὁ ἀκαδημαϊκὸς Σουλλὺ Προυδὼμ ἀσθενεῖ βαρέως. Οἱ ἰατροὶ πρὸ πολλοῦ τῷ εἶχον ἀπαγορεύσει πᾶσαν διανοητικὴν ἐργασίαν, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀνάγνωσιν. Ὁ ποιητὴς εἶνε πεντήκοντα καὶ τριῶν μόλις ἔτων.

— Ἐκτός τοῦ Ῥενάν καὶ τοῦ Μαριμέ, καὶ τρίτου ἀκαδημαϊκοῦ ἠγγέθη τελευταίως ὁ θάνατος, τοῦ ἱστορικοῦ Καμίλλου Ῥουσσέ. Αἱ ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως μελέται του εἰσῆγγον αὐτὸν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ὅπου κατέγειν ἔδραν ἀπὸ τοῦ 1871 διαδεχθεὶς τὸν Prevost Paradol. Ὁ Καμίλλος Ῥουσσέ ἐγεννήθη τῷ 1821.

— Τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν 29 πρ. ἄρχονται τὰνχνώσματα τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρισίου, τοῦ κ. Θ. Βελλιανίτου ἀναγγελλάντος ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν ἀθηναϊκῶν καφενειῶν ἐπὶ Ὀθῶνας.

Ἐπιστημονικά

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γιέρικ, ἡ Γερμανία καὶ μετ' αὐτῆς σύμπας ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος ὀργεῖ τὴν ἀπώλειαν καὶ ἄλλου ἐξάρχου τῆς νομικῆς ἐπιστήμης μύστου, τοῦ ρωμαίστου Βινδσάιτ, καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λειψίᾳ πανεπιστημίου. Ὁ Βινδσάιτ εἰργασθὴ πρὸς σύνταξιν τοῦ ἀστικοῦ κώδικος τῆς Γερμανίας ἐπὶ δεκαετίαν ἐργασθεὶς ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ συσταθείσῃ ἐπιτροπῇ. Τὸ ἄριστον δὲ τῶν ἔργων του εἶνε τὸ περὶ Πενδεκτῶν, πολλάκις μέχρι τοῦδε ἀναδοκίμοσι ἐπὶ καὶ θεωρουμένον τὸ κῶλυμα τῆς ἐν Γερμανίᾳ νομικῆς ἐπιστήμης. Ὁ Βινδσάιτ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομηκοντα καὶ πέντε ἔτων.

Κολλοειδολογικά

Τὴν ἐσπέραν τοῦ π. Σαβθάου ἢ ἐνταῦθα Φιλολογικῇ Ἑταιρίᾳ ἔδωκε λαμπρὰν ἐσπερίδα πρὸς τιμὴν τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου Ἀδέρωφ. Κατὰ ταύτην ὁ ὑπὸ τὸν Οὐγγερὸν γένος ἀνεμάλφε διάφορα ἄσματα, ἡ κυρίᾳ Ἀδριανῆ Σκόκου καὶ ἡ Δνίς Κλεοπάτρα Δέρνερ ἀνέκρουσαν ἐπὶ τοῦ κλειδοκρυβήλου ἐκλεκτὰ τεμάχια καὶ ὁ κ. Γ. Στρατήγηος ἀπήγγειλε τὰ Ἀλγυπτιακά του.

Θεατρικά

Ἡ Τύχη τῆς Μαρσούλας, καθ' ἣ γράφει ἡ Ἀκρόπολις, εἰσέπραξεν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε παραστάσεων τῆς 250,000 δραχμῶν ἐξ ὧν ὁ κ. Δ. Κοσμηλᾶς, ὁ συγγραφεὺς τοῦ κομειδουλίου, ἔλαβεν 9,000 δραχμῶν.

Π Α Ι Γ Ν Ι Α

Θέατρον Φαδουλιῶν.

Εἰμπορεῖτε εὐκολώτατα καὶ εἰς ὀλίγας στιγμὰς νὰ κατασκευάσετε ἐν αὐτοσχέδιον θέατρον Φαδουλιῶν. Ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν τοποθετεῖτε δύο καρέκλας, τὰς ὁποίας σκεπάζετε μὲ μίαν ὀθόνην, οὕτως ὥστε νὰ ἠμπορεῖτε νὰ κρυφθῆτε ἀπὸ πίσω καὶ νὰ κινήτε τὰ πρόσωπα τοῦ θεατροῦ χωρὶς νὰ σᾶς βλέπουν οἱ θεαταί. Οἱ Φαδουλιῆδες κατασκευάζονται ἀπλοῦστατα μὲ πορτοκαλίαν. Ἐπὶ τοῦ κειμένου φλοιοῦ κόπτετε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ στόμα, ἀλλ' ὄχι πολὺ βαθέως ὥστε νὰ φαίνεται τὸ λευκὸν μέρος τοῦ φλοιοῦ καὶ νὰ ἔχωμεν ἐξ αὐτοῦ τὸ λευκὸν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοὺς ὀδόντας. Ὅσον διὰ τὴν μύτην καὶ τὰ αὐτιά, κόπτεται βαθύτερον τὸν φλοιοὺν καὶ τὸν ἀνατύρομεν ὥστε νὰ προεξέχῃ, ὅπως φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα. Πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὑπάρχει ὁ μίσχος ἀνοίγετε μίαν ὀπήν καὶ βυθίζετε ἐντὸς τοῦ πορτοκαλίου τὸν δείκτην τῆς χειρὸς σας. Οὕτω δύνασθε νὰ κινήτε ἐλευθέρως τὴν κεφαλὴν. Ὡς χεῖρες θὰ σᾶς χρησιμεύσωσι κἀλλιστα ὁ ἀντίχειρ καὶ ὁ μέσος δακτύλος. Τὸν αὐτοσχέδιον αὐτὸν Φαδουλιῆν ἐνδύετε διὰ κοινὸν μᾶκτρον τῆς τράπεζης διὰ τοῦ ὁποίου περικαλύπτετε ἀπὸ πίσω τοὺς δακτύλους σας. ὀπλίζετε δὲ καὶ κοσμεῖτε κατ' ἀρέσκειαν. Εἰς τὴν προκειμένην εἰκόνα π. χ. παρίσταται εἰς ἀρχιπειρατῆς ὁ ὁποῖος ζητεῖ νάρκησιν τὸ παιδίον ἀπὸ τὴν μητέρα του. Τὸ καπέλον του γίνεταί ἀπὸ τὸν φλοιοὺν ἡμίσεος πορτοκαλίου ἀνεστραμμένον, τὸν ὁποῖον κροφάνετε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δι' ἑνὸς πυρείου καὶ κοσμεῖτε δι' ἑνὸς πτεροῦ, ἐκ τοῦ θυσάνου, μὲ τὸν ὁποῖον ξεσκονίζομεν. Τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον φέρε ἐπὶ τῶν νώτων τῆς ἡ γυνῆ, ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑνα κονδυλοφόρον ἐμπηγημένον εἰς ἑν μικρὸν πορτοκαλίον, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς κεφαλή, καὶ τυλιγμένον εἰς ἑν μεγάλον μανδύλιον, μὲ τὰς ἀκρας τοῦ ὁποῖου προσδένετε τὸ ὅλον ἐπὶ τῆς μητρὸς. Μὴ λησμονήσετε τέλος νὰ περιβάλετε τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς διὰ τοῦ μᾶκτρον, διὰ νὰ φαίνεται κομικωτέρα. Καὶ ἄρχεται ἡ παραστασις.

